

veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

ANUL XIV Nr. 694

VINERI 4 IULIE 1958

12 PAGINI, 1 LEU

Iole pe Daugava

VEAC NOU

organizează un nou concurs
popular de jocuri distractive

CROAZIERA PRIETENIEI

dotat **CU 100 PREMII** constând
din cîte o călătorie cu vaporul pe
Marea Neagră (Crimeea și Caucaz)

Procurați-vă culegerea de jocuri de la
chioșcarul dvs. sau de la organizația
A. R. L. U. S. din localitate.

Din sumar:

■ Occidentul și literatura rusă

(pag. 4-a) de Al. Dimitriu - Păușești

■ Perspectivele învățămîntului superior sovietic

(pag. 4-a) prof. univ. Stanciu Stolan

■ Orașul cu poeți și statui

(pag. 5-a) de Radu Boureanu

■ Autostrada înaintează în stepă

(pag. 6-7) de F. Cirva

Probleme teoretice ale construirii comunismului

Acum cîteva zile a avut loc la Moscova sesiunea științifică a Secțiilor de Științe Sociale ale Academiei de Științe a U.R.S.S., consacrată problemelor teoretice ale construirii comunismului.

Această sesiune are o deosebită însemnătate deoarece are menirea să intensifice activitatea în domeniul elaborării creatoare a problemelor teoriei marxist-leniniste, pe baza generalizării practicii construcției economice și culturale.

În cadrul sesiunii au fost prezentate o serie de rapoarte care, bazându-se pe hotărârile P.C.U.S., aduc o contribuție prețioasă în legătură cu problemele actuale ale teoriei marxist-leniniste.

În cadrul sesiunii au fost prezentate rapoartele acad. K. V. Ostrovitianov despre „Problemele teoretice ale construirii comunismului în U.R.S.S. și sarcinile științelor sociale”, al acad. M. B. Mitin despre „Rolul ideologiei marxist-leniniste în construirea comunismului”, al lui P. N. Fedoseev, membru corespondent al Academiei de Științe a U.R.S.S. despre „Dezvoltarea relațiilor de producție în cursul trecerii spre comunism”, al lui P. S. Romașkin, membru

corespondent al Academiei de Științe a U.R.S.S. despre „Dezvoltarea funcțiilor statului socialist în procesul trecerii spre comunism”

În raportul prezentat de acad. K. Ostrovitianov sînt raportate o serie de probleme de o deosebită însemnătate.

În raport se subliniază că creșterea productivității muncii și implicit dezvoltarea rapidă a forțelor de producție are loc în prezent în Uniunea Sovietică pe baza avîntului nemăritit al progresului tehnic, pe baza dezvoltării matematicii, fizicii și chimiei. Dezvoltarea acestor ramuri ale științei face ca principala direcție a progresului tehnic, în condițiile actuale ale trecerii la comunism, să devină folosirea pe scară largă a energiei atomice, combinată cu electrificarea, chimizarea economiei naționale, automatizarea și mecanizarea complexă a producției, cucerirea spațiului cosmic.

Raportul subliniază că valorificarea depînă a acestor posibilități uriașe de dezvoltare a forțelor de producție, ca urmare a dezvoltării contemporane a științei și tehnicii, este cheazășuită de proprietatea

obștească asupra mijloacelor de producție, de conducerea conștientă, planificată, a construcției comunismului.

În continuare acad. K. V. Ostrovitianov subliniază că dezvoltarea rapidă a forțelor de producție impune necesitatea dezvoltării continue și a perfecționării relațiilor de producție. După cum se știe, proprietatea de stat, adică proprietatea întregului popor asupra mijloacelor de producție, are în sistemul relațiilor socialiste de producție un rol conducător în procesul înaintării spre comunism. Autorul raportului arată că în literatura economică sovietică s-a subliniat că între actuala formă a proprietății de stat, proprie socialismului, și viitoarea formă a proprietății, proprie fazei superioare a comunismului, nu există deosebiri principiale, deoarece ambele sînt în fond forme ale proprietății întregului popor. Acad. K. V. Ostrovitianov aduce o serie de contribuții noi prin

D. Stănescu

(continuare în pag. 10-a)

S. Burgunker

gravură în lemn

Scriitorul și ideile epocii sale

În întâmpinarea Congresului scriitorilor, discuțiile ce se poartă în Uniunea Sovietică se desfășoară sub semnul unei puternice combativități.

Dintre materialele aparute în ultima vreme se remarcă prin actualitatea problemei dezbătute două articole: „Obiectivism și tendințozitate” de M. Gus („Literaturnaja gazeta” nr. 76, 26 iunie 1958) și „Despre idealul scriitorului” de I. Barabaș („Literaturnaja gazeta” nr. 73, 19 iunie 1958).

Fernind de la o afirmație a lui Dostoievski, care spusese că „autorul trebuie să se preocupe numai de valoarea artistică a operei, iar ideea va veni de la sine”, M. Gus polemizează cu cei ce încearcă să revină în zilele noastre această părere. El demonstrează că punctul de vedere după care esteticul ar fi elementul prim, iar tendințozitatea elementul secund, decurgând din cel dintâi, duce în mod inevitabil la obiectivism. Lucrul acesta este pe deplin confirmat de evoluția neorealismului italian. Ca orientare generală, neorealismul este un curent progresist, care și propune ca obiectiv principal criticarea realității italiene contemporane. Citind pe unul din teoreticienii neorealismului ita-

lian care afirmase răspicat că „preferă neorealismul oricărui realism însoțit de diferite epitețe (catolic, socialist, istoric) pe motivul că știe că dacă va reda întocmai realitatea, acest tablou „va însemna cea mai bună lecție pe care viața ne-o poate oferi”, M. Gus arată că un asemenea raționament duce la negarea necesității pentru scriitor de a se situa pe o anumită poziție ideologică și, în orice caz, reduce la minimum rolul ce revine concepției despre lume și viață a artistului. Scriitorul sovietic vede, pe bună dreptate, în această atitudine „apărarea conștiinței sau inconștientă a obiectivismului”.

Referindu-se la viața literară sovietică, autorul arată că ceea ce nu vede elementul principal în viața noastră de astăzi, adică nu vede creșterea puternică a activității masei, dezvoltarea forțelor creatoare și progresul rapid, ca urmare a conducerii politice înțelepte a P.C.B.S., acela nu poate aprecia și aici înfățișarea în chip just luptei împotriva deficiențelor, a greșelilor, a fenomenelor negative.

În concluziile articolului său, M. Gus afirmă că oricare ar fi formele sub care s-ar ascunde, obiectivismul este deopotrivă de dăunător și de periculos, mai a-

les în zilele noastre, când datorită oricărui scriitor cinstit este de a lua poziție fermă.

În celălalt articol de care ne ocupăm aici, autorul I. Barabaș dezbate problema locului pe care-l ocupă literatura în viața socială, și a poziției pe care se situează artistul.

Criticul sovietic îi demască pe revizionisti, ale căror atacuri împotriva realismului socialist pornesc întotdeauna de la negarea idealului socialist în literatură, de la necesitatea „eliberării” literaturii de acest ideal. Autorul arată că tendințele revizioniste îmbracă uneori masca criticismului, mergând până la ponegrire și, în ultimă instanță, urmăresc să revizuiască principiile de bază ale realismului socialist, să critice mai ales idealul socialist. Ceea ce nu înseamnă nicicum că literatura realismului socialist s-ar teme de înfățișarea critică a realității, sau că ea ar îndemna la idilism în zugrăvirea vieții. „Nu este cituși de puțin vorba să lipsim literatura de dreptul de a critica deficiențele. Problema care se pune este spre ce concluzii își îndreaptă autorul cititorii, care este idealul pe care-l afirmă el: idealul socialist, idealul poporului întreg sau un ideal mărunț, mic burghez”.

Interesante sînt ideile exprimate de critic în acea parte a articolului în care el urmărește să definească esența idealului literaturii sovietice. În estetica marxist-leninistă nu există nici o ruptură între idealul social și estetic al scriitorului, între fenomenele din realitate și relectarea lor artistică. Noțiunea de ideal este indisolubil legată de noțiunea de frumos, iar lupta pentru o literatură partinică, cu un înalt conținut de idei este indisolubil legată de lupta pentru un înalt nivel artistic, pentru opere pe deplin realizate din punct de vedere estetic.

Relevind succesele obținute de o seamă de scriitori sovietici în zugrăvirea eroului pozitiv, purtătorul idealurilor epocii noastre, I. Barabaș afirmă că bogăția și forța literaturii realismului socialist rezidă în aceea că ea creează o varietate înfinită de caractere de eroi pozitivi, în care și găsim expresie artistică idealurile scriitorului sovietic. Această varietate reflectă multitudinea de caractere și destine umane pe care le întâlnim în viață.

Logica argumentării și desfășurarea ideilor îl aduc pe I. Barabaș la concluzia puternic afirmată că „idealul mării comunist, pe care îl slujește prin talentul său scriitorul sovietic nu exprimă numai năzuințele sale subiective... Acest ideal se naște în adâncurile vieții poporului”.

Tatiana Nicolescu

SATIRA LUI PROROKOV

În afară de talent, caricaturistul trebuie să aibă și multă fantezie. Dar numai aceste două calități nu consfințesc încă în întregime valoarea operei unui caricaturist. Principalul în acest domeniu, ca și în artă în genere, este poziția pe care se situează artistul. Cînd această poziție este imprecisă, șovăielnică, caricatura nu poate trece dincolo de limitele ironiei mărunte, obișnuite.

Satira caricaturistului sovietic Boris Prorokov, pe care-l prezentăm aici, are un conținut foarte sugestiv. Artistul demască cu pasiune reacțiunea și agresiunea, asuprirea socială și rasială. În multe țări e bine cunoscută, de pildă, compoziția „La fund cu tancurile!” în care Prorokov prezintă, extrem de elocvent, ciocnirea dintre forțele opuse ale păcii și ale instigatorilor la un nou măcel mondial.

„Orta oculta...”

„Zvon de seară” este un nou ciclu de caricaturi ale lui Boris Prorokov, numit astfel după una din lucrările care reprezintă un bărbat cu ochii tulburi, cu capul dat pe spate, strigînd din răspuțeri. În gura larg deschisă se întrezăresc câțiva dinți de aur care, la o cercetare mai atentă, se dovedesc a fi niște clopote. Încercînd să-și dea importanța de profet cu născocirile lui, personajul din caricatură își închipuie că împraștie în jur pesimism și îngrijorare, aidoma unor clopote care se tînguie. În fond, el nu face

altceva decît să-și cînte propriul prohod, prohodul unui suflet meschin, străin de marile frămîntări ale epocii, prohodul lumii înguste căreia îi aparține, îmbibată de concepții învechite, incapabilă să înțeleagă marea vreme a vremurilor pe care le trăim.

De altfel și în alte desene din acest ciclu, personajele demascate de Prorokov fac să răsune același „zvon de seară”, zvon care apune, care se pierde, care nu poate acoperi cu dangătul lui jale muzica nobilă, înălțătoare pe care o cîntă oamenii noi, oamenii zilelor noastre.

Examînd desenele lui Prorokov ne dăm seama că artistul stăpînește la perfecție arta metaforei plastice. Birdcratul înfățișat în desenul intitulat „Șinge de pește”, e un om cu sufletul închisat și inima rece, insensibil la cele din jur — cu toate că, asemenea peștelui în apă, învîntă și el în mijlocul vieții, a societății.

Ciclu de caricaturi „Zvon de seară” reprezintă un nou pas înainte în satira plastică sovietică. Caricaturile lui Boris Prorokov nimeresc direct la țintă, fără greș.

A. K.

„Șinge de pește”

Cartea dr. Petru Groza în limba rusă

Intrunul din ultimele sale numere, la rubrica de critică și bibliografie, gazeta „Sovetskaia kultura” comemorează apariția traducerii în limba rusă a cărții lui Petru Groza „Am văzut cu ochii mei țara păcii”.

Recenzia cuprinde o apreciere elogioasă atât a calităților literare ale lucrării, cit și a întregii activități a omului de stat care a militat neobosit pentru prietenia romino-sovietică, pentru întărirea și dezvoltarea relațiilor de colaborare între cele două țări.

„În prefața la ediția rusă a cărții sale — scrie R. Emtova — autorul își previne cititorii că nu este scriitor de profesie, ci pur și simplu un povestitor. Și totuși, cartea aceasta depășește cadrul unei simple povestiri. Ea constituie rezultatul unor cugetări îndelungate și profunde, un apel la întărirea păcii și prieteniei între popoare. O altă caracteristică a cărții dr. Petru Groza, ar fi și aceea, că este construită pe paralele vii, pe contrastele dintre luminoasa activitate culturală care se desfășoară în Uniunea Sovietică și cultura burgheză coruptă.

„Deosebit de interesante sînt și observațiile prilejuite autorului de cunoașterea îndeaproape a sistemului de învățămînt public de educația comunistă a oame-

nilor sovietici în spiritul patriotismului și al dragostei de muncă, în spiritul luptei pentru pace”.

Spre a sublinia dintru bun început ideea cărții, spre a caracteriza simțămîntele autorului ei, R. Emtova și-a intitulat recenzia „Cu ochi de adevărat prieten”. Titlu cit se poate de potrivit, dacă ținem seama de faptul că de-a lungul întregii sale vieți, dr. Petru Groza a fost un mare prieten și un fervent admirator al Uniunii Sovietice.

Veac nou

Organ al Consiliului General A.R.L.U.S.

Apare săptămînal

Redacția și administrația: București, Str. Ion Ghica, 5—7

Telefon 3.03.10

Abonamente se fac pe 1, 3, 6 și 12 luni.

carnet

A apărut primul număr al revistei științifice, sociale și politice „Sinologia sovietică”, editată de Institutul de sinologie al Academiei de Științe a U.R.S.S.

Revista conține numeroase articole, comentarii și note despre China modernă, despre literatura și limba țării precum și o serie de rubrici între care „Sinologia în U.R.S.S.” cuprinzînd informații asupra activității savanților sovietici în ce privește studiul istoriei și culturii Chinei, și „Literatura” care prezintă în traducere 19 poezii ale lui Mao Tze-dun.

În viitoarele numere, revista va trata despre problemele construirii socialismului în Republica Populară Chineză și va publica studii privind istoria, economia, literatura, limba, cultura și relațiile internaționale ale Chinei.

Din inițiativa Ministerului Culturii al U.R.S.S., a Uniunii Compozitorilor și Uniunii Scriitorilor sovietici, între 1 august a.c. și 1 mai 1959 va avea loc un concurs unional pentru selecționarea celor mai reușite librete de operă, balet și comedii muzicale pe teme contemporane.

Muzeul sovietic de artă orientală găzduiește de cite-

va zile o expoziție de pictură a pictorilor nepalezi Maskeia și Ceaturatua. Printre pinzele expuse se numără portrete și peisaje executate în ulei, pastel și acuarelă.

Recent, Editura sovietică de stat pentru literatură a scos de sub tipar cel de-al 90-lea și ultimul volum din Operele complete ale lui L. N. Tolstoi. Editarea operelor complete ale marelui literat rus constituie rezultatul unei minunțose activități depuse de criticii sovietici, care au cercetat și sistematizat mii de pagini de manuscrise, opere beletristice, articole și scrieri ale scriitorului.

În editura „Sovetski Kompozitor”, a apărut o monografie consacrată compozitorului sovietic D. Șostakovici. Autorul acestei monografii este criticul L. Danilevici.

La 1 martie 1960 se vor împlini 150 de ani de la nașterea marelui compozitor polonez Frederic Chopin. În vederea evenimentului, Ministerul Culturii al U.R.S.S. a alcătuit o comisie de pregătire a jubileului în Uniunea Sovietică, în frunte cu cunoscutul compozitor Lev Oborin.

MEREU PRIETENI!

„Nimeni și nimic
nu va putea destrăma
prietenia noastră“

În marea sală a Palatului sporturilor din orașul Constanța a avut loc simbătă după-amiază o entuziastă manifestare a prieteniei romino-sovietice. În preajma inapoterii în patrie a trupelor sovietice, peste 2.500 de oameni ai muncii din întreprinderile orașului, ostași, sergenți și ofițeri s-au întâlnit cu ostași, sergenți și ofițeri ai armatei sovietice. Participanții ovaționau și scandau chemări în cinstea prieteniei veșnice ce leagă popoarele romin și sovietic, a unității și coeziunii lagărului socialist.

Intilnirea a fost deschisă de tov. Ilie Ionescu, prim-secretar al Comitetului orașenesc de partid. Au fost intonate imnurile de stat ale R. P. Romine și Uniunii Sovietice.

În cuvântul său, tov. Tudose Vasiliu, membru în biroul comitetului regional de partid, președintele sfatului popular regional, a adresat în numele tuturor oamenilor muncii din orașul și regiunea Constanța un călduros salut ostașilor și ofițerilor armatei sovietice. Vorbitorul a înfățișat apoi prețiosul și multilateralul ajutor dat de Uniunea Sovietică pentru dezvoltarea țării noastre.

— Nu există muncitor în portul Constanța, de la Șantierul naval și din alte întreprinderi, care să nu vorbească cu căldură despre poporul sovietic, cu ajutorul căruia întreprinderile lor au fost dotate cu mașini moderne și de înaltă tehnicitate. De la oamenii sovietici, miile de muncitori din regiunea noastră au învățat metode înaintate, care le-au ușurat munca și le-au dat posibilitatea să obțină produse mai multe și mai ieftine.

Succesele obținute în agricultura regiunii sînt legate de schimburile de vizite pe care colhoznicii sovietici le-au făcut la noi, iar țărani muncitori din R. P. Romină în Uniunea Sovietică.

În curînd, a spus apoi vorbitorul adresîndu-se ostașilor și

ofițerilor armatei sovietice, ne vom lua rămas bun de la voi cu un sentiment de adîncă prietenie. Prietenia noastră, cimentată prin lupta comună împotriva fascismului, se dezvoltă și se întărește necontenit, pentru că la baza ei stau interesele noastre comune de apărare a cauzei păcii și socialismului, stă ideologia comună marxist-leninistă. Vă asigurăm tovarăși, că nimeni și nimic nu va putea destrăma această prietenie pe care noi o prețuim ca lumina ochilor.

Cu multă căldură a fost primit cuvîntul generalului-maior V. E. Kopienko, care a vorbit în numele ostașilor și ofițerilor sovietici din Constanța.

— Pentru noi, milițari ai armatei sovietice, a spus printre altele generalul-maior V. E. Kopienko, este o deosebită bucurie să vă mulțumim pentru această călduroasă manifestare care are loc în preajma marii sărbători naționale a poporului romin, cea de-a 14-a aniversare a eliberării Romîniei de sub jugul fascist. Eliberarea Romîniei a marcat începutul unei ere noi în istoria poporului romin, a deschis o pagină nouă în istoria relațiilor sovieto-romine, relații care se bazează pe marile principii ale internaționalismului proletar.

Îndeplinind datoria noastră ostășească și aceea de oameni creșcuți în spiritul internaționalismului, pe teritoriul patriei voastre, noi am cunoscut bine harnicul popor romin, bogata și originala lui cultură națională.

Pe militarii țării noastre socialiste, a spus mai departe vorbitorul, îi unesc ideile nobile ale marxism-leninismului, ale internaționalismului proletar, sentimentul de mîndrie pentru marea onoare de-a sta de strajă muncii pașnice, libertății și independenței popoarelor lor.

În încheiere, generalul-maior V. E. Kopienko a transmis mulțumiri oamenilor muncii din

Schimb de adrese între militari romini și sovietici

orașul Constanța pentru ospitalitatea cordială, pentru atitudinea prietenească față de militarii sovietici.

În numele militarilor romini a vorbit apoi contraamiralul Sandu Gheorghe, care a spus printre altele: „Oamenii muncii și militarii forțelor noastre armate au înconjurat pe militarii sovietici cu sentimente de adîncă prietenie. La rîndul nostru am simțit din partea lor aceleași sentimente de frățescă prietenie, care caracterizează legăturile între oameni cu aceleași năzuințe, cu aceleași idealuri. Pentru noi militarii staționarea trupelor sovietice în țara noastră a constituit un minunat prilej de adîncire a frăției de arme romino-sovietice, a fost un minunat prilej de cunoaștere directă a experienței

lor bogate, a metodelor de instruire și educare a militarilor“.

Vorbitorii au fost întrerupși în nenumărate rînduri de îndelungi aplauze și lozinci care au exprimat dragostea oamenilor muncii și militarilor din Constanța față de marea Uniune Sovietică și de glorioasa sa armată.

Intilnirea s-a încheiat cu intonarea Internaționalei.

Apoi Ansamblul armatei sovietice din Constanța și Ansamblul „Ciocirlia” au prezentat un program artistic.

Comitetul regional U.T.M. a avut duminică ca oaspeți, la Mamaia, comsomoliști din armata sovietică. Ostașii sovietici au petrecut aici o zi plăcută împreună cu tinerii din între-

prinderile constănțene, precum și cu tineri cehoslovaci și germani aflați la odihnă în stațiune. S-au organizat plimbări cu bărcile pe lacul Siutghiol, jocuri distractive și sportive, s-a dansat. Numeroase formații artistice de amatori din întreprinderile orașului Constanța au prezentat programe artistice.

La Cazinoul din Constanța a avut loc o intilnire a femeilor din oraș cu soții ale militarilor sovietici. Într-o atmosferă de căldă prietenie, femeile romine și sovietice și-au oferit reciproc buchete de flori, daruri, baticuri, insigne, și-au afirmat hotărîrea de a lupta împreună pentru aceeași cauză: fericirea copiilor și a căminelor lor, pacea în întreaga lume.

„Poporul sovietic va fi întotdeauna alături de poporul romin“

La Timișoara au avut loc în aceste zile calde manifestări ale prieteniei frățesci romino-sovietice. Oamenii muncii și-au luat rămas bun de la glorioșii ostași ai armatei sovietice. Înainte de a se întoarce în patrie, grupuri de soldați și ofițeri din unitățile militare sovietice cantonate în garnizoana Timișoara au fost să-i viziteze la locurile lor de muncă pe oamenii muncii din Timișoara. La uzinele „Electromotor” și la Uzinele Textile Timișoara au avut loc cu acest prilej entuziaste manifestări de prietenie. Militarii sovietici au fost primiți cu multă căldură de muncitori, cu care au stat îndelung de vorbă. Împreună au depănat amintiri. Mulți dintre muncitori au luat parte alături de ostașii sovietici la luptele împotriva hitleriștilor. Ca între tovarăși și frați și-au făcut legămînt unii în fața altora să întărească ne-

conținut prietenia frățescă romino-sovietică, să lupte neabătut unii alături de alții pentru victoria vieții noi, pentru apărarea păcii în lume.

La uzinele „Electromotor”, după ce ostașii sovietici au vizitat întreprinderea, a avut loc un însuflețit miting.

Luînd cuvîntul, directorul întreprinderii, Ernest Fried, a spus printre altele: „Noi, alături de toți oamenii muncii din regiunea și orașul Timișoara, ne amintim de acele zile din anul 1944, cînd ostașii sovietici zdrobind prin lupte grele hoardele fasciste, au ajuns și în părțile Banatului. În inimile noastre va rămîne veșnică și nepieritoare amintirea celor mai buni fii ai poporului sovietic care și-au dat viața pentru eliberarea Romîniei.

Deosebit de prețios a fost și este pentru întreprinderea noastră ajutorul primit din partea Uniunii Sovietice. Multe dintre utilajele cu care lucrăm noi astăzi au fost primite din Uniunea Sovietică, iar unele dintre cadrele cele mai calificate din întreprinderea noastră au învățat în marea țară a socialismului“.

A vorbit apoi locotenentul colonel V. N. Konev. „Acum ne despărțim, a spus vorbitorul, dar prietenia dintre poporul sovietic și poporul romin va rămîne veșnică. Poporul sovietic va fi întotdeauna alături de poporul romin“.

Muncitorii fabricii și militarii sovietici au schimbat apoi daruri. Oaspeții au oferit un mare tablou înfățișînd pe eroul Alexandr Matrosov. S-au schimbat adrese, s-au scris cuvinte emoționante în cartea de aur a întreprinderii. Muncitorii și militarii sovietici și-au exprimat hotărîrea de a întări și adînci necontenit prietenia și colaborarea dintre poporul romin și poporul sovietic.

În curînd, a spus apoi vorbitorul adresîndu-se ostașilor și

glorioasei Armate Sovietice, care se întorc în patrie.

În Piața operii din Timișoara s-au adunat numeroși cetățeni din oraș, tineri și vîrstnici, bărbați și femei. În fața tribunei au fost aliniate companii de onoare ale trupelor sovietice și armatei romine. Minute la sir au răsunit ca niște legămînte lozincile: „Trăiască în vece prietenia romino-sovietică!”, „Vom fi în vece împreună!”, „Recunoștință veșnică eroicilor ostași ai Armatei Sovietice care ne-au ajutat să ne eliberăm de sub jugul fascist!“.

În jurul orei 16, în tribună au luat loc reprezentanții ai organelor locale de partid și de stat, ai organizațiilor oamenilor muncii, ofițeri superiori romini și sovietici.

Cuvîntul tov. general-maior Ghiorghe Nikolaevici Kudreavțev a fost intîmpinat cu aplauze entuziaste. El a spus printre altele: „În timpul șederii pe teritoriul Republicii Populare Romine, noi am făcut cunoștință cu poporul romin și cu minunata lui cultură. Fiecare dintre noi lasă aici prieteni foarte buni, cu care și pe viitor vom ține legăturile cele mai strînse de prietenie“.

A luat apoi cuvîntul tov. Isaac Marcin, membru supleant al C.C. al P.M.R., prim secretar al Comitetului regional de partid:

„Ne exprimăm și de data aceasta recunoștința noastră fără margini față de poporul frate sovietic, față de armata sa eroică eliberatoare, față de gloriosul Partid Comunist al Uniunii Sovietice.“

În aceste clipe de despărțire vă asigurăm că vom păstra în vece ca pe un lucru de preț prietenia ce leagă popoarele noastre — a spus el în încheiere.

În acordul fanfarei esaloane de ostași sovietici s-au îndreptat apoi spre gară. Pe străzi multimea îi petrecea cu aclamații îndelungi și le arunca în căle flori.

În curînd, a spus apoi vorbitorul adresîndu-se ostașilor și

Cîteva ore plăcute petrecute împreună înainte de despărțire

PERSPECTIVELE ÎNVAȚĂMÎNTULUI SUPERIOR SOVIETIC

31% vor fi ingineri. Aceasta constituie un plus de 5/2 față de media anterioară a cadrelor rezultate din întregul învățământ superior, și un plus de 20% față de media cadrelor provenite din învățământul tehnic superior.

O importanță caracteristică a învățământului sovietic este și dezvoltarea pe care a luat-o cursurile superioare serale și fără frecvență. Peste 40% din studenții sovietici sînt încadrați în aceste forme de învățământ care înlesnesc studiile, fără întreruperi, paralel cu activitatea în producție.

În sfîrșit, o altă caracteristică a învățământului sovietic este dezvoltarea pe care a luat-o formele de studii superioare în regiunile răsăritene ale țării. În aceste regiuni studiază astăzi aproape un sfert din numărul total al studenților sovietici.

Cu toată organizarea superioară la care a ajuns, învățământul superior sovietic trebuie totuși să țină în permanență seama de ritmul accelerat al progresului tehnic și, în primul rînd, de rolul conducător pe care Uniunea Sovietică a început să-l dețină în această

tăzi o pregătire teoretică superioară, nicidecum însă rupă de necesitățile reale ale producției, de viață.

O altă cale ar fi aceea a atenției sporite acordate practicii în producție a studenților care urmează cursurile cu frecvență. Autorul articolului socotește necesară o prelungire a duratei practicii în producție, în sensul că încă din primii doi-trei ani de studiu, studenții institutelor politehnice să imbină activitatea teoretică cu cea practică. Aceasta zilnic, paralel cu studiile teoretice, ba chiar de-a lungul unor sezoane întregi. Ceva mai mult, se preconizează chiar organizarea unor așa numite uzine-institute, una din problemele fundamentale care trebuie să preocupe economia națională sovietică în viitor, și pentru rezolvarea căreia sînt chemate să colaboreze cadre din învățământul superior, din industrie și agricultură, organizațiile de partid, sindicatele și Comsomolul.

În sfîrșit, o altă cale ar fi aceea a reglementării unor noi norme de admitere în învățământul superior, începînd chiar cu anul 1958. Aceste norme ar urma să ia în considerare în primul rînd experiența în muncă dobîndită de studenți, înainte de intrarea în institutele de învățământ superior, experiență fixată în timp la doi ani de zile și avînd ca proveniență toate ramurile economiei naționale și culturii, dar, mai ales, industria și agricultura. În afară de aceasta, normele mai prevăd, ca și pînă acum, condiții preferențiale pentru participanții la Marea Război pentru Apărarea Patriei, precum și pentru demobilizații din armată și floați sovietică. De altfel, aceste din urmă categorii au dreptul la intrarea fără concurs în școlile superioare, afară de cazul cînd numărul lor ar depăși 80% din planul de admitere. În acest caz conducerea institutului respectiv ar urma să organizeze un concurs special pentru restul de 20% din locurile planificate.

Dar ritmul în care se dezvoltă producția în Uniunea Sovietică, ca de altfel și ritmul vertiginos în care se dezvoltă știința, pune în fața învățământului superior sovietic și o altă problemă. Este vorba de perfecționarea cadrelor de specialiști deja existente. Izolarea specialistului la locul de muncă, fără legături suficiente și în unele cazuri fără posibilități de a păstra contact direct cu împrejurarea dezvoltare a științei, duce, inevitabil, la un practicim îngust, la rămînere în urmă. Institutele de învățământ superior au de aceea sarcina să înlăture acest fenomen dăunător, prin organizarea unor cursuri speciale de perfecționare.

Cu o astfel de organizare, urmărind sistematic și perseverent perfecționarea și perfecționarea cadrelor sale, învățământul sovietic va asigura cu succes și în viitor dezvoltarea noilor generații de intelectuali, oferînd totodată producției cadre cu o înaltă calificare profesională.

Realizările de pînă acum ca și căile pe care se dezvoltă învățământul sovietic sugerează multe căi de rezolvare și pentru problemele învățământului nostru superior. Sîrînsă lezătură care trebuie să se realizeze și la noi între teorie și practică, între învățământ și producție, cere o atenție mai mare acordată organizării învățământului fără întreruperea producției, o atenție mai mare de mare sau și mai mare organizării sistematice a practicii în producție. Și, poate, și revizuirea normelor de admitere în învățământul superior.

prof. Stanciu Stoian

Presa străină a anunțat recent introducerea limbii ruse la baccalaureatul francez ca obiect de studiu, alături de alte limbi străine. Faptul ne permite să măsurăm cît de mult a crescut prestigiul limbii ruse, ce considerabilă influență exercită literatura și știința sovietică, interesul tot mai mare pentru realitățile sovietice, în ciuda încercărilor unei propagande care a voit să le denatureze sau să le treacă sub tăcere.

Deși relațiile culturale franco-ruse au o veche tradiție, nu se

grația lui Cehov de Elsa Triolet, interpretare în spirit nou a vieții și operei marelui scriitor. Cartea lui Aragon, „Literatura sovietică“, apărută în 1955, pune în curent pe cititorul francez cu realismul socialist, considerat ca o metodă a literaturii progresiste din lumea întreagă.

După Franța, Danemarca este țara unde studiul literaturii ruse ocupă un loc de frunte. Sînt cunoscute lucrările profesorului Stender-Petersen, mai ales „Istoria literaturii ruse“ în 3 volume. Păcatul acestei istorii este influ-

OCCIDENTUL ȘI LITERATURA RUSĂ

poate totuși vorbi despre o bună cunoaștere a clasicilor ruși în sensul pătrunderii operelor lor în masele largi ale publicului cititor, precum și în sensul exercitării unor influențe, decît după 1880. Într-adevăr, în 1882 apare celebra carte a lui Eugène Melchior de Vogüé, „Le roman russe“ care, deși eronată în aprecieri și concluzii, atrăgea totuși atenția opiniei publice asupra a ceea ce s-a numit atunci „fenomenul rus“. În mai puțin de douăzeci de ani, erau traduse în limba franceză nu numai operele de căpetenie ale lui Tolstoi și Dostoievski, dar și unele opere ale lui Kuprin, Korolenko, Maxim Gorki. De atunci încolo, interesul pentru literatura rusă și sovietică n-a făcut decît să sporască. Numărul cercetătorilor literari din occident care studiază literatura sovietică este tot mai mare, încît cu drept cuvînt, A. Grigoriev, în articolul său „Studierea literaturii clasice ruse în Europa și în S.U.A.“ consideră că Franța ocupă astăzi locul cel mai de seamă în această privință.

În Franța, „Institutul de slavistică“ a fost înființat în 1919 iar revista de specialitate „La revue d'études slaves“ apare din 1921. Firește studiile apărute sînt foarte deosebite și ca mentalitate și ca metodă. Alături de studii informatice, deși cu caracter obiectivist, cum sînt cronicile profesorului André Mason, apar prin reviste și librării eseuri impresioniste de factură existențialistă, mai ales asupra lui Dostoievski. Este de remarcă că opera lui Dostoievski n-a fost studiată în lumina puternicului ei realism, ci a fost mai curînd folosită ca justificare a diferitelor curente idealiste care au agitat și agită intelectualitatea burgheză. Așa se face că în cartea lui Vogüé, pomenită mai sus, se insistă asupra misticismului eroilor lui Dostoievski, după cum în cartea lui Gide se făceau apropieri frecvente între ideile exprimate de Ivan Karamazov, de pildă și ideile, pe atunci la modă, ale lui Nietzsche. Astăzi, romane ca „Frații Karamazov“ sau „Posedații“ sînt folosite de esești existențialiști pentru ilustrarea concepției lor. E de la sine înțeles că asemenea cărți nu slujesc decît la dezinformarea cititorilor lor.

Aceste exemple sînt desigur negative. Există însă în Franța și studii solide, bazate pe o documentare temeinică și care aduc o contribuție importantă la cunoașterea literaturii și criticii ruse din veacul al XIX-lea. Astfel sînt studiile sovanzilor progresiști A. Coquery („Pisarev și ideologia nihilismului rus“), Charles Corbet („Nekrasov ca om și poet“) și H. Granjard („Jean Turgeniev și curentele social-politice din vremea sa“). Lucrările menționate conțin și unele greșeli ideologice; totuși prin materialul lor documentar prezintă, prin unele puncte de vedere care le apropie de ale criticilor sovietici, ele pot fi considerate ca lucrări utile. Greșala principală a savanzilor citiți este modul în care ei folosesc istoria, mai mult ca fond decît ca o condiție a vieții literare.

Un aport important la cunoașterea marxistă a literaturii ruse este adus de cărțile scriitorilor francezi comuniști. Așa este bio-

grația formalismului rus din anii 1920, deși lucrarea manifestă și tendințe spre istorism. Traducătorul lui Dostoievski, Einar Tomassen, se bucură de reputația unui mare cunoscător al literaturii ruse. Meritul de asemenea să fie semnalată apariția din 1954 a publicației „Scando-slavika“, în jurul căreia s-au adunat slavisti danezi și scandinavi.

În Anglia, studierea literaturii ruse a început mult mai tîrziu ca în Franța. În momentul de față, există două centre de slavistică, la Londra și Oxford, precum și două publicații destinate studenților lor de specialitate. Din păcate, aceste reviste nu dau dovadă de imparțialitate, mărîrî cititorul de vedea reviste similare franceze. Publicațiile engleze nu numai că nu țin socoteală de cercetările criticii sovietice, dar arată preferințe pentru acel gen de articole care, ori denaturează activitatea reprezentanților inamici ai literaturii ruse, ori iau o altitudine dușmănoasă. Totuși chiar în paginile acestor publicații se pot găsi și studii cu caracter progresist, cum este studiul lui H. Gifford despre Belinski sau articolele despre legăturile literare anglo-ruse (M. Parrel: „Gogol și Dickens“, K. Brainer: „Muntana“ lui Gogol în literatura mondială etc.). Cărțile profesorului I. Lavrin despre Pușkin, Dostoievski, Gorki, Tolstoi, păcătuiesc totuși prin eclectism. Cehov se bucură de mare simpatie în Anglia. Cărțile lui W. Bruford despre Cehov, cu toate că încearcă să situeze opera lui Cehov în ambianța socială a epocii, nu reușesc să pătrundă pînă în intimul criticilor sociale ale scriitorului rus. Mai bine orientată, cartea lui Ronald Hingley despre Cehov (1950) dărește mult cercetătorilor sovietici.

În ciuda obstacolelor ridicate de propaganda antisovietică, cercetările criticii sovietice ajung să pătrundă și în S.U.A. Astfel, cartea lui F. Holtzman „Tinărul Gorki“ utilizează asemenea cercetări și îl prezintă pe Gorki drept întemeietorul realismului socialist. Totuși și Holtzman îi atribuie criticii democrat-revoluționare ruse un caracter utilitarist, ceea ce demonstrează că autorul cărții n-a putut depăși ideile preferate ale burgheziei americane.

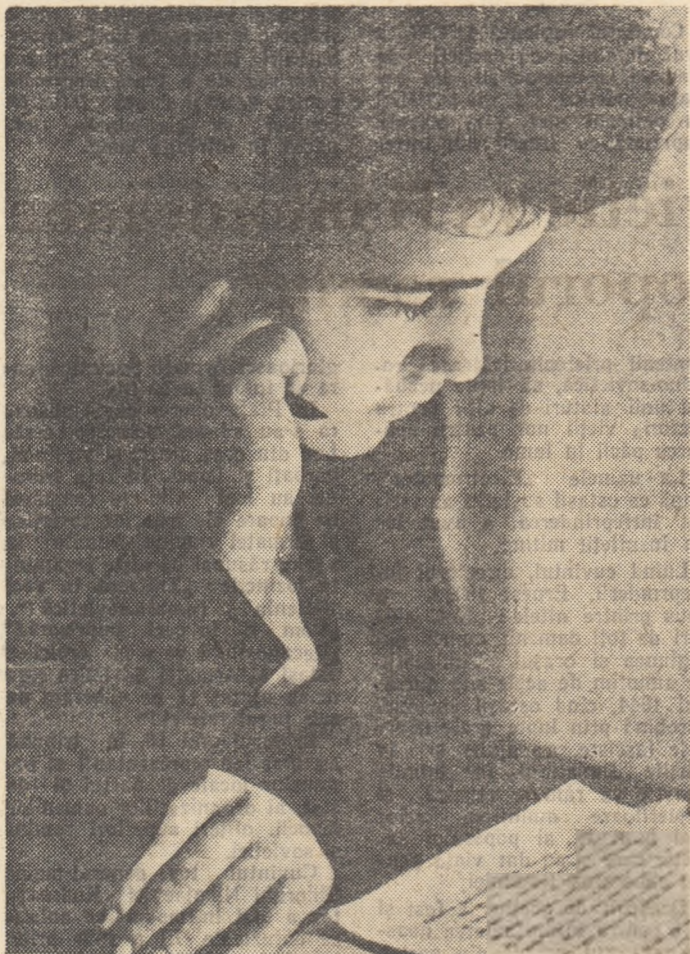
Ne-am îngăduit să aruncăm doar o scurtă privire asupra cercetărilor în domeniul literaturii ruse din țările occidentale. Tabloul este departe de a fi complet. Totuși cititorii își pot face o idee despre interesul considerabil stîrnit în țările occidentale de literatura rusă. Abundența cercetărilor de tot felul arată cît de mult este căutată și prețuită cartea rusă. Profundul umanism al literaturii ruse și sovietice, succesele socialismului pe plan mondial, explică fără îndoială motivele preferințelor pentru literatura rusă pe care l manifestă tot mai intens popoarele țărilor occidentale.

Fără îndoială că dezvoltarea relațiilor culturale pe viitor va face posibilă o mai bună cunoaștere a criticii sovietice, ceea ce va putea duce la lichidarea lipsurilor semnalate.

AI, Dimitriu-Păușești

I

n ziarul „Trud“ din 7 iunie, V. P. Eliutin, ministrul învățământului Superior al Uniunii Sovietice a publicat un amplu articol referitor la perspectivele învățământului superior sovietic. Articolul merită interes alături de realizările al căror bilanț îl face, cît și prin măsurile de viitor pe care le expune, și pe care conducerea învățământului superior sovietic înțelege să le ia în vedere pentru realizării unor noi și importante progrese.

Instaurarea puterii sovietice a deschis largi perspective și învățământului superior. Revoluția culturală a fost realizată într-un timp record, creîndu-se o intelectualitate nouă, ieșită din popor și profund legată de viața și năzuințele acestuia. În cei 40 de ani care s-au scurs de la Marea Revoluție din Octombrie — arată autorul articolului — în institutele de învățământ superior din Uniunea Sovietică au fost pregătiți nu mai puțin de 3.800.000 de specialiști cu o înaltă calificare. Dintre aceștia aproximativ 1.000.000, adică 26,3% sînt ingineri. Fără îndoială, faptul acesta a avut un rol hotărîtor în impresionantul progres realizat de Uniunea Sovietică pe tărîm tehnic.

Importanța pe care Uniunea Sovietică o acordă tehnicienilor cu înaltă pregătire reiese și din faptul că în anul în curs, 1958, învățământul superior va da țării 290.000 de specialiști cu înaltă calificare, din care

privință, de necesitatea crescîndă a pregătirii de noi cadre specializate, atît pentru cercetarea științifică cît și pentru nevoile producției propriu zise. Aceste necesități — arată V. P. Eliutin — pot fi împlinite numai printr-o înaltă pregătire teoretică și, mai ales, printr-o strînsă imbinare a teoriei cu practica.

Care sînt căile prin care pot fi realizate aceste importante sarcini pe care le pune învățământul tehnic sovietic în continuu progres? Ele — arată în continuare autorul — au fost indicate în directivele Partidului Comunist al Uniunii Sovietice prezentate de N. S. Hrușciov la cel de-al XIII-lea Congres al Comsomolului și, evident, de nevoile crescînde ale tehnicii sovietice însăși.

Una din căile indicate ar fi menținerea și dezvoltarea în viitor a învățământului seral și fără frecvență. În această privință trebuie arătat că se vor lua toate măsurile necesare pentru ca acest învățământ să fie astfel organizat, încît să se desfășoare în strînsă concordanță cu practica care cere as-

RADU BOUREANU

Orasul

CU POETII SI STATUI

Cind te-ai intors dupa o scurta vizita in Chisinau, de langa inimile, ca niște vetre pline de caldura ale scriitorilor din Republica Moldoveneasca, urmărind firul impresiilor, vezi că el duce printre meandrele multor imagini și realități demne de reținut.

Dacă ai văzut Chișinăul în anii îndepărtați, prăfuit și ancorat în marasm și tristețe provincială, dacă l-ai văzut ros de coasa războiului, cu creștele edificiilor arse de pirjolul tascismului, arătând ca o cetate calcinată, pustie cu colanul de corbi răsăriți pe crenele ca niște soldați ai morții, schimbându-se în pasări sumbre — și-l vezi azi, parcă vezi o altă lume.

Chiar vezi o altă lume. Au dispărut relațiile lunii burgheze. A pierit colcăiala mercantă, măcinarea timpului, lustruirea vițelului de aur. Au pierit incurțiile și stoarcerea singelui nenumăraților anonimi, cum ar fi plăcut unui „sociolog” sau „filozof” burghez, să denumescă „mulțimea anonimă, care s-a avut în vedere”*, după revoluție — după eroica și suita cale spre socialism.

Chișinăul a simțit din plin binefacerile revoluției și evoluției care i-a urmat. În orașul prăfuit și insultat de banalitate, cupiditate și o anumită luxură, bagheta magică a muncii crinene, subliniată de abnegație a oamenilor muncii, a fiilor revoluției, l-a transformat, nu ca în basme, dar ca în strălucirea feerică realitate pe care o trăim.

Sigur, cîrtitorul și opacul nu va vedea ce vedem, nu va consemna ce consemnăm. Dar mărturia noastră în contemporaneitate este un ac între două ore. Marchează realitatea depășind trecutul și tînde către viitor. Trecutul a fost negru sau cenușiu, cînd a fost negru sau cenușiu, prezentul este luminos fiindcă este luminos, viitorul va fi fabulos, fiindcă va fi fabulos.

Ceea ce s-a realizat la Chișinău îngroapă ca o lespede de marmură cadavru trecutul. Peste această bază de marmură se vor înalța, se înalță propileele templului vieții de mine.

Îți amintești, contemporanule, care ai văzut în trecut această urbe, cum arăta? O vezi cum arăta, cum se înalță, cum înalță noțiunea de om și de viață? Intrezevi cum va fi mine, în comunism?

Sigur, îți amintești. Sigur, vezi, și parcă întrezevi; fiindcă și privirile tale au fost spalate, innoite de noua privesc, de noul profil al cetății.

Acesta e Chișinăul. Iată: un lung bulevard, o apă curată de asfalt pe care navighează lungi șlepurile de verdeață și flori și pe care în linii paralele merg monourile copacilor umbroși.

Îți amintești de Moscova, de noua Moscova pe care ai văzut-o nu de mult? Știi edificiile ei tinere, sobre, dar pline totuși de zimbetului nou al zidurilor din piatră albă? Știi cartierele ei noi? Peste clădirile în lucru, girafele negre, dantele, elevatoarele? Iată, în scară redusă dar avîntată, imaginea pe care ți-o înfățișează și Chișinăul pe care fie-mi iertat jocul de cuvinte facil, îl putem numi Chișinoul.

E nou profilul inreșului orașului, nou suflul și sulțelul orașului. S-a clădit, se clădește, se va clădi... Pare banal ce spun? Cum spun? Totuși este ritm în ce spun, e ritmul nou pe care l-am simțit, l-am auzit, l-am văzut.

Și i-am văzut pe ei, pe părinții spirituali ai moldovenilor de pe acolo. I-am văzut în bronz, ținînd divan în parcul orașului... Aleia lor ducea drept spre inima lui Pușkin. Îți amintești, călătorule de acel Pușkin mic de bronz care a rămas pe aceste meleaguri, după trecerea mării sale umbre în surghiun țarist? El stă acolo, în acel parc și ascultă armoniile și înțelepciunea genilor de la care s-au adăpat și pe care-i iubesc moldovenii. Ei îl așează alături de părinții cuvîntului și cîntecului rus, pe care, acolo, în aceeaș așezare de bronz a celor ce-au fost și au cuvîntat, el îi reprezintă însumîndu-i în cuprînzătoru-i geniu.

Îți știi, i-ai văzut în acel parc, față-n față, pe cărturarul și alesul boier moldovean, Spătarul Nicolae Milescu, pe A. Donici cu lumea lui necuvîntătoare din fabulele care cuvîntă prin duh și morală, pe scriitorii Negruzzi, Alecu Russo, Vasile Alecsandri, Alexandru Hasdeu și fiul său

Petriceicu, Bogdan Petriceicu Hasdeu, liu cînsător și rivnic al slovei parintești, care slavind-o i-a trecut de slavă.

Din mari clasici ruși și din acești clasici moldavi, au crescut generațiile de poeți și prozatori moldoveni de azi, din Republica Moldovenească, din care cităm din memorie, pe Emilian Bucov, Bogdan Istru, Liviu Deleanu, Nicolai Costenco, Andrei Lupan, George Meniuc, Barski și alții alții, care oglindesc trecutul cînsit și glorios, prezentul plin de lumina noilor adevăruri și curcubeul larg care jalonează viitorul.

Îți aduci aminte de pașii trecătorilor, în trecut, pe largă ulița Aleksandrovskaia? Sunau a gol, sunau a lene, sunau sau răsuna a zădărnice. Acea fițială a lumii de fanteze, fără teluri, fără idealuri, fără orizont.

Li vezi pe cetățenii de azi ai Chișinăului? Chipurile lor sînt hotărîte ca și pașii. E o trecere neoprită pe străzi. Magazinele mari, teatrele, cinematografele, casele de cultură, muzele, sînt vibrante de pașii, de inimile miilor de tineri, de mijlocii, de vîrstnici; și sînt magazine, muzee, teatre, case de cultură frumoase în orașul transfigurat, Chișinău. Și mai e și un aer, o atitudine colorată de decență, de ținută la cetățeanul acestui oraș. În troleibusele care trec des, am surprins ce am văzut în mare la Moscova, în vehiculele marelui oraș: ordinea, decența și omenia călătorilor. Este o nouă marcă de noblețe care îți impune. Sub hainele sobre și pe chipul sever, ghicești fiindcă, ți se impune, insul făurit din voință, seninătate, forță, blîndețe...

Scriitorii moldoveni din capitala republicii sînt mindri de ce se realizează, de ce se proiectează și de ce cîntă. Te vor duce, călătorule, să vezi fermele sau gospodăriile horticole din împrejurimile orașului sau mai departe. Vei cobori cu ei, în ritmul unei discuții calde, despre toate, să-ți arate lacul întins, făurit de comsomoliști, teatrul de vară în arhitectură antică, stația de televiziune. Înconjurînd oglinda lacului cu care cochetează cerul moldoveneș, aleile asfaltate își desășoară plantațiile tinere, care curînd vor umbri și vor foșni în zilele de vînt adăpostind tinerețea, sau pe căderea toamnică a frunzelor însoțit cu incremenirea de piatră pașii unui poet îndrăgostit de peisajul citadin al Chișinăului.

Desigur că în cîteva zile n-ai să înțelegi, n-ai să cuprinzi toată ființa acestui oraș în creștere. N-ai să adîncești nici poezia străzilor străvechi, mărginașe.

Dacă o să intri în casa unui muncitor, o să auzi de la ușa armoniile undelor de radio, și în jurul unui televizor, familia, ținții adunați la ceasurile de emisiune... O să-ți amintești că nu l-ai văzut în magazinele mari, în „Univermaguri”, fiindcă demult, el a cercetat ce era de cumpărat nou, și că figurile pe care le-ai văzut în rapida

ta trecere sînt venite de prin alte orașele, de prin satele megieșe...

Viața artistică a Chișinăului prinde largime și intensitate. Nu lipsesc nici figurile interesante, cu manifestări vii. Unul dintre aceștia este sculptorul remarcabil, Dubinovski, care se pare că și scrie, iar pe scena Operei de stat poate fi întilnit în distribuții.

Cînd ai intrat, călătorule, în această urbe, și din intîmplare ești și tu unul care te crezi înrudit cu una din corzile lui Apolon, căldura și interesul scriitorilor moldoveni te înfășură și te simți ca într-o îmbrățișare frățească. Cu decență și sinceritate, fără afectare și cu noblețe de gazdă, te poartă prin toate laturile vieții orașului.

Se lucrează, se scrie, se tipărește mult.

Nu doară marile metropole, capitalele cu faimă cată să fie magnetele care să atragă interesul tău, călătorule, insetatul contemporan. Iată, viața, laturile ei diverse și intense, culoarea unei lumi în devenire, pot fi întilnite și într-o așezare mai mică, mai nou ridicată din vechi, cum Chișinăul le înfățișează...

Îmi place acest oraș care-și duce către mine oamenii de azi, care-l desăvîrșesc; acest oraș cu oameni de litere și de artă, care pun lumină în oamenii de bronz, acea lumină cu care ei, strămoșii, le-au subliniat căile cunoașterii, modulările sensibilității și elanul pentru viața care veșnic începe și nu va înceta niciodată să dea cele mai frumoase roade

TURNEUL ANSAMBLULUI MOISEEV IN AMERICA

La 29 iunie, milioane de spectatori americani au vizionat la televiziune concertul Ansamblului de stat de dansuri populare de sub conducerea lui Igor Moiseev. Cu acest spectacol s-a încheiat turneul remarcabililor solii ai artei sovietice, care a avut un larg răsădit în întreaga Americă.

Aproape trei luni a durat această călătorie a ansamblului. De la Atlantic pînă la Pacific și înapoi, trecînd prin numeroase orașe mari ale S.U.A. și Canadei — acesta a fost itinerariul dansatorilor sovietici. Șaptezeci de spectacole, aproximativ 500.000 de spectatori în săli arhiple — acesta este, ca să spunem așa, bilanțul statistic. Dar nici un fel de cifre, de altfel foarte semnificative, nu pot demonstra însuflețirea și entuziasmul pe care l-au stîrnit pretutindeni concertele, sau pur și simplu apariția artiștilor sovietici în mijlocul publicului american. Pretutindeni, începînd cu premiera, la mijlocul lunii aprilie la „Metropolitan Opera House”, și pînă la spectacolul final dat la cererea publicului, artiștii sovietici s-au bucurat de un uriaș succes.

„Ansamblul de dansuri din Moscova al lui Moiseev, care cu primul său concert prezentat în America, în primăvara acestui an a uluit literalmente New York-ul, a produs aceeași impresie cu primul din cele opt spectacole suplimentare prezentate la „Madysson-square Garden” — relata recent în ziarul „New York Herald Tribune” Walter Terry.

„Sînt cei mai buni solii pe care i-ar fi putut trimite Rusia pentru ca coexistența pașnică să devină cit mai reală” — sublinia la rîndul său Louis Biancolli, în ziarul „New York World Telegram and Sun”.

Ziarele se întrec în a arăta că America n-a văzut niciodată pînă acum asemenea dansatori, o măiestrie atît de înaltă. Re-

vista „Time” scria că publicul american a fost impresionat mai mult decît orice de „umorul sincer, sănătos și de vioiciunea contagioasă” a spectacolelor; ziarul „New York Times” a declarat că trupa „dispune de atîta energie, încît pare supraomenească”; iar una din agențiile americane a transmis sutele de ziare din provincie următoarea relatare: „Dacă Rusia va trimite în curînd un om în spațiul interplanetar, acesta va fi probabil unul din artiștii ansamblului Moiseev care ignorează legile forței de gravitație a pămîntului. Și evident că acesta nu va avea nevoie de proiectil sau de rachetă pentru lansare... El se va mișca cu propriile-i forțe. Niciodată New York-ul n-a văzut ceva asemănător fantasticei măiestrii de care dispune această trupă renumită în întreaga lume”.

Turneul prin țară al ansamblului a fost organizat de cunoscutul impresar american S. Urok. În decursul activității sale, S. Urok a invitat în S.U.A. pe cei mai buni reprezentanți ai artei mondiale. Printre aceștia au fost colective dramatice, de operă și balet, cei mai de seamă cîntăreți, muzicieni și dirijori între care și artiștii ruși de faimă mondială Fedor Șaleapin și balerina Anna Pavlova.

În legătură cu turneul întreprins în S.U.A. de dansatorii sovietici, Urok a declarat:

— Cu toate că am fost martor și participant al multor triumfuri artistice de rezonanță mondială la New York, trebuie să mărturisesc sincer că niciodată publicul iubitor de artă din acest oraș n-a făcut nimic — o primire atît de caldă cum a făcut-o colectivului Moiseev.

Vorbînd în continuare despre spectacolele prezentate în timpul turneului prin orașele S.U.A. și Canadei, Urok a declarat:

— A fost un neîntrerupt triumf. Și la Los Angeles, și la San Francisco, și la Cleveland, și la Chicago, și la Washington, unde s-a încheiat turneul, artiștii ansamblului au fost primiți literalmente cu brațele deschise, fiind salutați călduros atît la scenă deschisă cît și în afara spectacolelor. Artiștii sovietici au fost sărbătoriți la toate recepțiile, inclusiv la aceea oferită de primarul orașului Los Angeles. Pretutindeni au fost însoțiți de sute de oameni binevoitori care căutau să-și exprime entuziasmul.

Spectacolele dansatorilor sovietici vor rămîne vreme îndelungată întipărite în amintirea poporului american. La rîndul lor, solii poporului sovietic vor duce în patrie amintirea vie a primirii călduroase care li s-a făcut în sălile de concert, a nenumăratelor întîlniri și convorbiri prietenești, pe care le-au avut.

N. Kurdiunov

Chișinău — Bulevardul Lenin

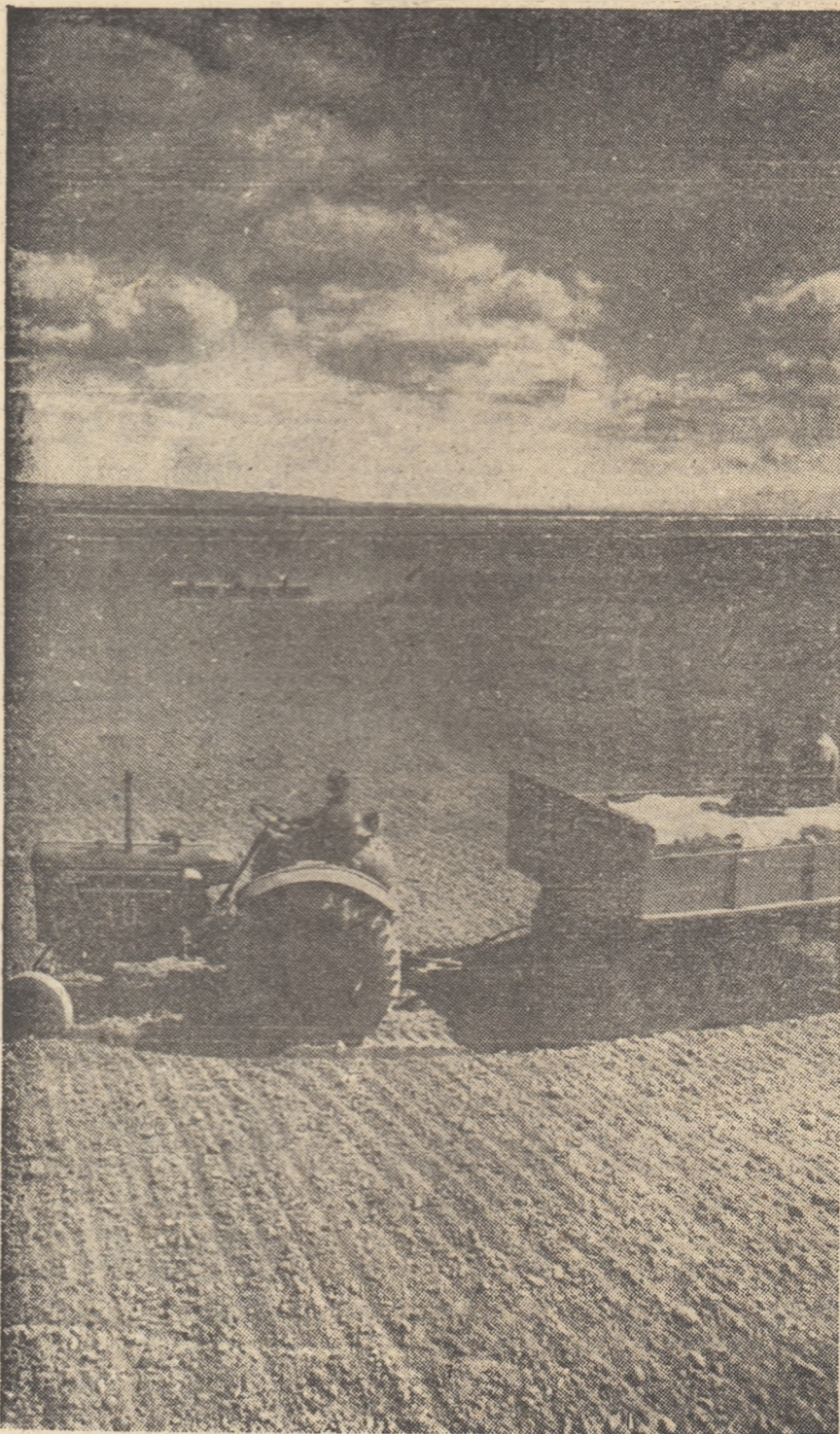
*) Mulțimea anonimă se va avea în vedere” — (poezii) G. Bacovia.

AUTOSTRADA

ÎNAINTEAZĂ

ÎN STEPĂ

Reportaj
de F. CIRVA

Fotografiile de I. Hananel

Intinderea nesfârșită, cenușie, este presărată cu movile singuratece, joase, jăbărate. Ici-colo se mai deslușesc urmele vechilor drumuri de caravană. Când și când se mai văd puțuri părăginate pe care oamenii le-au părăsit de mult, și oase mari de cămilă, spălate de ploii și mîncate de vînt. Pe sute de kilometri — nici un arbore, nici un lac, numai pete albiicioase de sare și un aer încins, prăfuit, tremurător.

Aici n-ai voie să te încrezi în perdeaua albastră de apă care se ivește undeva în zare, în umbra deasă a vreunei grădini îmbietoare sau în cupolele și minaretele zvelte care cheamă la odihnă călătorul istovit: totul e miraj. Nu trebuie să te lași furat nici de liniștea mîngietoare a scurtei nopți sudice, căci uraganul poate izbucni pe neașteptate.

Dar ce fel de pămînt e acesta? Unde se află el?

E Stepa flămîndă, întinderea moartă, fără urmă de viață, a Asiei Centrale, unul din cele mai dezolante deșerturi din lume. Așa o știm din manualele de geografie. Ținut al poveștilor apropiate de realitate, ținut al realității asemănătoare poveștilor.

„Pămîntul ăsta e marea și statornică mea pasiune. Imi este mai scump decît toate zăcămintele de aur din Klondike” — a spus însă N. Nemkova.

„Nu, n-are nici un rost să pleci de aici.” — a spus și E. Rodin.

Cuvintele acestea n-au fost rostite de niște somități, ci de oameni obișnuiți, așa cum sînt acum cu miile în Stepa flămîndă. Ele definesc laconic și precis atitudinea tuturor celor care au fost măcar o dată aici, față de pămîntul socotit pierdut.

★

Cînd zbori deasupra pustului Kizil-Kumi, ți se pare că dedesubt se întinde o mare neobșnuită: cenușiu-metalică, care a răscolit valuri prăpăstioase și a încremenit așa, fără să mai apuce a-și descreși fața imensă. Norișori firavi, care strălucesc slab sub soarele orbitor, plutesc ușor, cuprinși parcă de somnolență și gata-gata să se oprească și să se destrame. Așa arată pustiul în zilele liniștite. Dar cînd izbucnește uraganul, care pornește de undeva din Afganistan, marea se însufletește. Invelișul de nisip se pune deodată în mișcare, luînd forme noi, și se îndreaptă grabit spre nord-est, către Sir-Daria. Nici o forță din lume nu poate stăvili această mișcare. Și tot ce-i prins în cleștele uraganului: vegetația săracă și singuratică, ierburile sălbatice, o pasăre, rătăcită cine știe cum — totul pierde. Sleit, deșertul Kizil-Kumi cade apoi într-o nouă toropeală, pînă

la trezește iar uraganul, furtuna de nisip aducătoare de moarte. Atunci, în pustiu se încumetă să apară puțînii lui locuitori: broaște țestoase uriașe, șerpi boa, șoșirle, niște arătări ciudate, lungi de aproape doi metri, care seamănă cu crocodilii.

Stepa flămîndă e cuprinsă într-un semi-cerc de deșertul Kizil-Kumi. Un milion de hectare de pămînt care nu știu ce-i munca omului. Pustiul își impune stepei legea lui, o aprinde cu respirația lui fierbinte, o usucă cu vînturi pustiitoare. Ca pretutindeni, natura se străduiește și aici să nască viața, dar ce efemeră e aceasta! Cam două luni pe an, udată de ploile de primăvară și de zăpada topită, stepa se înveșmîntează într-o plasă deasă, de ierburi sălbatice, printre care răsar maci înfocați și lălele gingașe. Dar la începutul lunii mai, sub arșița de foc a soarelui și la suflarea fierbinte a vîntului, totul pălește, se usucă, moare.

Stepa flămîndă a atras luarea a-minte a oamenilor de știință de multă vreme. S-au făcut chiar și unele încercări de valorificare a acestui pămînt.

Am cercetat în arhive o seamă de documente.

Acum aproape o sută de ani în urmă, cunoscutul savant rus A. P. Fedcenko scria:

„Stepa flămîndă... poate și trebuie trezită la viață. Ea ascunde bogății uriașe”.

Cuvintele lui Fedcenko au fost confirmate de N. I. Rakitin care a făcut o călătorie în Stepa flămîndă în anul 1878:

„Pămînt binecuvîntat! El poate răsplăti insușit truda omului. Cînd îi va suna oare ceasul?”

Despre ce bogății e vorba?

S-a dovedit că stepa moartă, vlaguită are un pămînt foarte fertil. Atunci de ce secole de-a rîndul aceste bogății au rămas nefolosite?

Stepa flămîndă n-avea apă! „Iar acolo unde nu-i apă, nu-i nici viață”, — spune un vechi proverb uzbec.

Puterea apei este aici de-a dreptul miraculoasă. Dacă-i dai pămîntului un metru cub de apă, obții în schimb 300 grame de bumbac brut, sau un kilogram și jumătate de sfeclă de zahăr, sau zece litri de lapte, sau trei kilograme de lînă, sau șapte-opt kilograme de carne și grăsimi.

Stepa flămîndă i-a interesat și pe industriașii ruși și pe concesionarii străini. Există documente care arată că s-au făcut aici cercetări asupra naturii solului, a temperaturii, s-au găsit proiecte de irigații.

Dar asaltul pentru trezirea la viață a acestui pămînt a început abia după Revoluția din Octombrie.

O expediție

În vara anului 1924, o expediție puțin obișnuită s-a îndreptat spre Stepa flămîndă. Caravane de cămile și cai duceau pe lingă lăzi cu alimente, burdufuri cu apă și barăci demontabile, lopeți și hîrlețe. În urma caravanelor s-au înșirat în stepă tractoare „Fordson”. Expediția nu era condusă de un ghid obișnuit — locuitor al acestui ținut — ci de un om înalt, îmbrăcat într-o tunică ostășească uzată: Alexandr Semionovici Orlov, fost gardist roșu.

Pătrunzînd tot mai adînc în stepă, lăsînd în urmă zeci de kilometri, expediția s-a oprit la un punct stabilit de cercetătorii acestor pămînturi. Din păcate nu s-a mai păstrat stilpul de care a fost agățată plăcuța cu indicația: „Sovhozul „Pahta-Aral” Noiembrie 1924”. Acum nu se mai poate stabili locul unde a fost înfipt acest stilp istoric. Unii afirmă că acolo unde se află azi statuia lui Lenin. Alții indică podul de peste canalul principal de irigație, pe care trece acum o șosea largă asfaltată. Dar trăiesc martorii și participanții direcții la acea acțiune grandioasă. Trăiește și opera miinilor lor — sovhozul „Pahta-Aral”, cel dintîi mare producător de bumbac al Turkestanului.

În limba kazahă Pahta-Aral înseamnă insula bumbacului. Așa a și fost la început sovhozul — o insuliță pierdută în oceanul stepei.

Greutățile începutului păreau să nu aibă sfîrșit. Vara, căldura pîrjolea toată vegetația, tăia respirația, abătea asupra oamenilor valuri de boli. Toamna, ploile desfundau pămîntul pînă la o adîncime de jumătate de metru, iar circulația era completamente paralizată. Iarna venea însoțită de vînturi cumplite, care sfîșiau învelișul subțire de zăpadă și amestecînd-o cu nisip, provocau adevărate ravagii. Printr-o ciudată orînduire a lucrurilor, în cele mai diferite anotimpuri pe acest pămînt se ciocneau numai două stări contradictorii: căldura și frigul.

Patru ani a durat această muncă încordată, eroică. Prin Stepa flămîn-

dă și-a croit drum dătător de viață, pe o distanță de 28 kilometri, canalul principal, de la care au pornit în diferite direcții 84 de canale subterane, lungi de 217 kilometri, și 2300 canale de irigație. Zece mii de hectare de pămînt au primit apă, au fost cîștigate pentru viață, pentru oameni.

Prima brazdă. Prima sămînță aruncată în pămînt. Primele grîne.

Apă a săvîrșit minuni. Dar bucuria oamenilor era încă prematură. Deșertul continua să opună rezistență. El a năpusit peste ogoarele tinere vînturi uscate care le-au pîrjolit. Atunci oamenii au început o nouă luptă cu natura. În calea vînturilor ei au ri-

Ținără generație

dicat baricada arbori semănați

Părea că pa-reciștig — a alimentat cu a nilor putea de ani au adus o de bumbac. Da aită nenorocire

Petele albicioșteptate, mai c mai periculoase mijlocul cîmpu croit la repezea s-a întins mer au cuprins hec stratul de sare tat. În 1930, 9 pite agriculturii deșertului a luat de hectare, car nunate. Sub oc cultivatorilor „Pahta-Aral” n Un ziarist flămîndă în an vietelor nule decît să accepte că de liniște. T saltul asupra S simplu a ag gul senzațional lui”

Cine era vino de răspîndirea de sare?

Apa!

Da, apa, de în pustiu, pe ca aici mai mult c

Am vizitat p ste locuri în an Peste alți cinci expediție a Ac R.S.S. Kazah, prin Turkestan lometri, la mar în partea apuse călcăse picior d ocazia să vizite Aral”. Iar anul nou.

De fiecare dat ce iuteală își s trinul pămînt! noi, ogoare noi, claxoanele mașii puri nesfîrșite, chii. Invingînd j ta-Aral” a tras În acești ani, r hă a S'erei flă: peste 60 de colț zuri. Pămînturi! pus stăpînire flămînde și s-au unde înainte nu

Cînd am veni cut cunoștință c na Nemkova, ac a spus că Stepa scumpă decît ză Klondike. Acea: un sfert de sec dul Kazahstanul nom principal al agriculturii. O bleme: dezvoltă terca productivă ducerea tehnicii hozn că, marel kestană, află ir rea nutrețului, d lor, pronosticul Dar cînd vine dă, toate celelal doilea.

Nadejda Prok interlocuție cu tot ce se vede în ind toate-acestea cînd, întîlnind-o ta-Aral” Nemko la programul ca, trebuie s-o pentru ca să m arate „cum se naște ziua de m

Temp de aproz dihnă — aici z neața, iar la 11 ziarul fără să z vizitat diferitele colhozul apropiă mentală.

Impresiile au Iată, de pildă, sovhozului „Pah se văd mașini p că ploaia artifice pagină nouă în ză ziua de miin

Un

Stepa flămînd uriaș laborator de oameni desp auzit; dar fără să cu atîta rapie Inovațiile sînt

or 30.000 de
fost definitiv
și bine
oame-
itate. Primii
multumitoare
a survenit o

părut pe ne-
lecit seceta,
unătorii. In
lor ele și-au
țiu mort care
ile albicioase
hectar. Sub
stingea trop-
e au fost ră-
ncă cinci ani
tore alte 2700
recolte mi-
ructoriilor, ai
ac, sovhozul
et-încet.

zitănd Stepa
a scris: „So-
ține altceva
ea cu o mas-
dovedit că a-
ninde este un
fă de dra-
estimat eșecu-

pariția și apoi
are a petelor

atita nevoie
li o prețioasă
de care o dră-

muiesc cu picătura; apa adusă cu
atita greutate a dat intii viață stepii,
apoi tot ea a început să o ucidă lent.
E posibil așa ceva? Iată ce spun
datele științifice: la o adâncime de
doi metri sub pământul fertil se în-
finde un lîntoiu de sare. Prin iriga-
ție, apa a umplut nenumăratele cră-
pături ale pământului și a pătruns apoi
tot mai adînc, trecînd și prin stratul
de sare, pînă a dat de apele subte-
rane. Treptat, acestea au început să
se ridice cîrînd cu ele la suprafață
cristalele albe care s-au rîspîndit cu
o iuteală alarmantă.

Au trebuit cîțiva ani ca să fie dez-
legată această nouă taină a naturii.

Și care a fost salvarea? Tot apa!

— Ce de minuni! — se mrau oa-
menii ascultîndu-i pe savanți. — Ba
ocărați apa și o socoteați dușmanul
pământului, ba o găsiți salvatoare.
Explicați-ne.

Și savanții au explicat. Fiecărui
hectar de pămînt trebuie să i se dea
doar apa strict necesară. Orice pică-
tură în plus este un dușman. Cu alte
cuvinte, ei au preconizat un nou sis-
tem de irigație.

Da, secretul s-a dovedit uimitor de
simplu. Rămînea acum să fie creat un
sistem de drenaj pentru ca să fie a-
lungată din stepă apa sărată.

Știința a învins natura pustiului.
Fiecare an a însemnat o recuperare a
noi suprafețe de pămînt. Treptat, trep-
tat au înflorit iar ogoarele părăsite,
iar în haina lor verde și mătăsoasă
n-au mai apărut niciodată petele albe
ucigătoare.

rei călătorii

ma dată ace-
Apoi în 1947.
mpreună cu o
de Științe a
ut o călătorie
id 1500 de ki-
Kizil-Kumului,
tepei, unde nu
tunci am avut
vhozul „Pahta-
am fost din

m-a uimit. Cu
infățșarea bă-
noi, drumuri
al tractoarelor,
cimpuri, cim-
cit vezi cu o-
sovhozul „Pah-
noi entuz-ști,
i partea kaza-
au organizat
cîteva sovho-
gospodării au
centrul Stepei
pînă în locuri
picior de om.

a dată am fă-
jda Prokofiev-
Nemkova care
dă îi este mai
ele de aur din
teie a închinat
culturii în su-
14 ani e agro-
la regională a
tă multe pro-
culturii, creș-
animale, intro-
producția col-
din stepa tur-
ructie, pregăti-
rea pămînturi-
și multe altele.
Stepa flămîn-
pe planul al

și molipsește
ei pentru
îndă. Ști-
am mirat de loc
sovhozul „Pah-
nștă de încăr-
isesc — numai
ească și să-mi
noul, cum se

de ore, fără o-
epe la 5 dimi-
a mai poți cîti
lumina — am
ale sovhozului,
ațiunea experi-

ovrșitoare,
„Komintern“ a
Pe ogoare
care provoacă
le reprezentă o
tură, infățșea-
igățiilor. Mași-

borator în stepă

șă azi cu un
e lucrează mii
e știința n-a
ta n-ar progre-

masă. Nicî nu i-ar mai trece acum
cuiva prin minte să le numere, fiind-
că nu-i colhoz, nu-i sovhoz care să
nu-și aibă inovatorii lui. De aceea
nici nu e de mirare că pe pămîntul
care în 1930 a dat o recoltă de 5-8

Un veteren al stepii

chintale de bumbac la hectar, se strîng
azi 35-40, iar în unele locuri chiar 50
de chintale!

În clipa de față „Pahta-Aral“ dă
cel mai ieftin bumbac din întreaga
țară. Fața de anul 1939, prețul unui
chintal a scăzut de aproape două ori
și jumătate.

Tehnica a pus stăpînire pe stepă.
Ea a înlocuit munca manuală în pro-
porție de 90 la sută. Numai sovhozul
„Pahta-Aral“ are peste două sute de
tractoare, aproape trei sute de ma-
șini de recoltat bumbac, 54 de camioa-
ne, combine, semănătoare, screpere-
buldozere.

Oamenii vin în Stepa flămîndă pe
diferite căi. Unii află din ziare că
se organizează noi colhozuri și sovho-
zuri. Alții vin la rufe sau la cunos-
cuți și rămîn definitiv. Vin fie sin-
guri, fie cu întreaga familie.

La capătul călătoriei noastre, Na-
dejda Prokofievna mi-a propus să
vizităm colhozul „Internaționala a
III-a“.

Insera. Mașina se întrecea în șagă
cu un vînticel sprintar, care unduia
lanurile înalte ale porumbului crescut
de o parte și de alta a drumului, ta-
lerele aurii de floarea soarelui și re-
vărsarea albă a bumbacului. În ver-
dele întunecat al lanurilor de toamnă,
înfloreau basmalele multicolore ale
colhoznicilor.

Îmbrățișînd cu privirea cîmpul larg,
Nadejda Prokofievna îmi atrase aten-
ția:

— Ne aflăm în inima pustiului. A
fostului pusti. — se corectă ea.

Avea dreptate. Căci acum nu mai
găsești aici nici o urmă a pustiului.
Poți să te crezi foarte bine în ținu-
turile de stepă ale Ucrainei, Kubanu-
lui sau Donului. Asemănarea e izbi-
toare. Și nu poți deosebi nici oame-
nii veniți de curînd de cei care se
socotesc, pe drept cuvînt, locuitori
vechi ai Stepei. După cum nu se mai
poate deosebi nici pămîntul în care
plugul a intrat pentru prima oară a-
cum 20 de ani, de cel trezit la viață
cu cinci ani în urmă.

Colhozul „Internaționala a III-a“ a
împlinit opt ani. Cu toate acestea col-
hoznicii se consideră specialiști vechi,
cu experiență, în cultivarea bumbacu-
lui. Și nu fără temei. Aici, ei obțin pe
un hectar 44 chintale de bumbac —
adică cu patru chintale peste cifra pre-
văzută pentru sfîrșitul celui de al
șaselea cincinal. Pentru o zi-muncă

primesc cîte 32 de ruble și 3.5 kilogra-
me de cereale. Venitul anual al unor
familii se ridică la 50.000 de ruble.
Nu mai e nevoie să adaug că oame-
nii cunosc la perfecție pămîntul pe
care-l lucrează, „secretele“ fertilității
lui. Se mai poate îndoi atunci cineva
că ei sînt locuitori get-beget ai acelor
pămînturi, și că s-au ocupat din
totdeauna de cultivarea bumbacului?

Și totuși o asemenea afirmație n-ar
fi absolut conformă realității.

Cei mai mulți colhoznici au venit
aici abia acum opt ani, pentru a răs-
punde chemării partidului, părăsind de
bună voie țîntul natal din Kazahsta-
nul de est. Despre bumbac știau doar
că este o materie primă pentru țesă-
turi — așa le-a explicat președin-
tele colhozului, Filip Ivanovici Li.

Unii se îndoiau că noii veniți —
pricepuți doar la cultivarea orezului
— vor reuși să învingă natura aspră
a Stepei flămînde.

Și au reușit!

Evident, succesul n-a venit ușor.
S-au scurs ani de muncă istovitoare,
de căutări, de luptă aprigă, cu sălba-
ticele și tainicele legi ale naturii. Iar
în inimile noilor veniți a prins rădă-
cini tot mai adînci dragostea pentru
pămîntul acesta, țîrzenia, încrederea
în viitor.

În Stepa flămîndă poți întîlni repre-
zentanți ai aproape tuturor naționali-
tăților din Uniunea Sovietică. Alături
de ruși lucrează aici tătari, armeni,
beloruși, alături de kazahi poți întîlni
gruzini, ucraineni, uzbeki, ciuvași. Ei
formează o singură familie, legată de
aceleași năzuințe și idealuri, iar pă-
mîntul Stepei flămînde iubește oame-
nii puternici, dirzi, și numai în fața
lor deschide ușile secrete ale bogăției
lui fabuloase.

Viitorul Stepei flămînde este lumi-
nos, ademenitor, și pentru a țî-l închi-
pui, nu trebuie să recurgi la ajutorul
fanteziei. Spre a vedea acest viitor,
e de ajuns să vizitezi cîmpurile experi-
mentale, ogoarele, laboratoarele In-
stitutului pentru cultivarea bumbacu-
lui.

La o stațiune experimentală ni s-a
arătat o capsulă obișnuită de bumbac,
care conținea cinci grame de vată.
Dar oamenii de știință cultivă acum
o capsulă și mai mare, care cîntărește
aproape zece grame. Înseamnă că re-
colta poate fi dublată. De altfel, unele
cîmpuri experimentale au și început
să dea cîte 90 de chintale la hectar.
Selecționerii vă pot arăta soiuri noi
de bumbac cu cea mai lungă fibră din

lume. Există cîmpuri în fața cărora
cedează pînă și îndoiala celor mai
înrați sceptici. Printre frunzele verzi
răsar ca niște floricele capsule de
bumbac roz, cafeniu, bleu! Acum se
experimentează un soi de bumbac al-
bastru la culoare. În asemenea con-
diții, nu mai e departe vremea cînd
fabricile textile nu vor mai fi ne-
voite să vopsească firele sau țesătu-
ra. Ele vor primi bumbac colorat, iar
țesătura confecționată din el nu se
va decolora nici la soare, nici la
spălat.

În sovhozul „Timiriachev“ am văzut
miei... îmbrăcați în haine călduroase.
Un zootehnician ne-a explicat de ce
s-a luat această măsură originală.
Îndată după apariția lor pe lume,
mieii de caracul sînt înfășurați în bu-
căți de pînză moie și călduroase, ră-
mînd alară doar piciorușele și capul.
„Costumul“ acesta are menirea să
protejeze calitatea cea mai de preț a
viitoarelor blănuri: ele devin mai
mătăsoase și-și păstrează neștirbiți
cîrlionții. Condițiile naturale ale Ste-
pei flămînde permit să se creeze aici
o bază puternică de creștere a anima-
lelor, să se organizeze sovhozuri spe-
cializate.

Raioanele Tașkent, Samarkand, Bu-
hara, Alma-Ata sînt vestite încă din
vechime prin livezile și viile lor. Dar
în curînd, foarte curînd, va deveni și
Stepa flămîndă o furnizoare de fruc-
te. Merele, perele, caisele, prunele,
piersicile se simt aici de minune.
Fiecare sovhoz își are de pe acum li-
vezile și viile sale.

Am avut prilejul să stau de vorbă
cu candidatul în științe agricole Se-
mohin E absolut convins că în Ste-
pa flămîndă există toate condițiile
pentru cultivarea migdalului, smochi-
nului, a citricelor și a altor fructe iu-
bitoare de căldură. Perspectivele dez-
voltării horticulturii sînt aici într-a-
devăr nemărginite.

Pămînt al roadelor de aur! Aici nu
este considerat o minune faptul că
cartoful dă două recolte pe an; că
porumbul e de două ori mai înalt de-
cît omul, că pepenii verzi se pot lua
la întrecere cu cele mai bune soiuri
ucrainene.

A avut dreptate Nadejda Prokofiev-
na Nemkova cînd a spus că pămîntul
acesta este mai prețios decît aurul din
Klondike!

Nemkova, Rodin... Mii de entuziaști
ca ei au schimbat destinul și fața
seculară a Stepei flămînde.

Vasul Obi înainte de plecare

CE ENOU IN ANTARCTICA

Recent, Academia de Științe a U.R.S.S. a dat publicității unele rezultate obținute de expedițiile sovietice complexe în Antarctica. Aceste expediții care efectuează cercetări atât pe uscat și pe apă, lucrează în condiții naturale foarte grele, în zona cea mai puțin cunoscută și cea mai aspră a Antarcticii. Activitatea lor se încadrează în programul Anului Geologic Internațional.

În momentul de față, expedițiile sovietice fac observații științifice regulate în șase din cele 24 de stațiuni existente pe continentul antarctic. Din cele șapte stațiuni științifice situate în interiorul continentului, care au fost construite în condiții deosebit de grele, patru aparțin Uniunii Sovietice.

Ce se află sub platoa de gheață a Antarcticii

Determinarea grosimii stratului de gheață care acoperă pământul Antarcticii prezintă un interes științific deosebit. Această importantă operație a fost efectuată de expediția sovietică în perioada 1956—1957, în sectorul Oceanului Indian, pe o

distanță de 375 kilometri, la sud de țarm. S-a dovedit că pe cea mai mare parte a acestui sector suprafața glacială se află sub nivelul mării. În ceea ce privește grosimea stratului de gheață, ea a fost stabilită în elul următor: la kilometrul 27 — aproximativ 1000 de metri, la kilometrul 100—1500 de metri, la kilometrul 200—2250 de metri, iar la kilometrul 375 — circa 3500 de metri. S-a dovedit că așezarea „Miri” este construită nu pe continent, ci pe o insulă din vecinătatea coastei, aflată în apropierea kilometrului 400, la sud de această insulă.

Datele preliminare ale cercetărilor legate de grosimea scoarței de gheață a Antarcticii, aruncă o lumină nouă asupra naturii continentului studiat. Cu toate acestea, la întrebarea dacă Antarctica este continent sau arhipelag, savanții n-au dat încă un răspuns precis și definitiv. Cert este numai faptul că în ipoteza că Antarctica e continent, atunci dimensiunile și conturul lui se deosebesc mult de suprafața și configurația carcasei de gheață care-l acoperă.

Noi date, noi concluzii

De pe acum se poate trage o concluzie interesantă și însemnată, care include și corectivele aduse calculului profesorului David, unul dintre cei mai vechi cercetători ai Antarcticii. La începutul secolului al XX-lea el scria că dacă întreaga scoarță de gheață a continentului, a cărei grosime medie se presupunea a fi de 550 de metri, sporește, nivelul oceanului se va ridica, pe tot globul pământesc cu 5 metri. În momentul de față această cifră va putea fi, probabil, cel puțin întreită.

Expediția a efectuat vaste cercetări aerometeorologice pe mare, pe coastă și în stațiile îndepărtate din interiorul continentului. Aceste cercetări au dat posibilitatea să fie cunoscute și înțelese procesele circulației atmosferice în Antarctica, care determină caracteris-

ticile climei și naturii emisferei sudice.

Prin comparație cu diferite puncte din emisfera nordică, s-a constatat că suma căldurii solare pe care o primește în timpul verii suprafața Antarcticii, este aproape de două ori mai mare decât la latitudinile medii. Aceste date infirmă opinia că vara suma radiațiilor în regiunile polare ar fi mai mică decât în regiunile temperate.

Pe un ger de peste 80 de grade

Foarte interesante sînt datele privitoare la temperatura Antarcticii. Așa, de pildă, la 10 mai a.c., temperatura aerului a fost: în stațiunea „Miri” minus 13 grade, în stațiunea „Oazis” minus 8 grade, în stațiunea „Pionerskaia” — minus 40 grade, în stațiunea Komsomolskaia minus 58 grade, în stațiunea „Vostok” minus 65 grade și în stațiunea „Sovetskaia” minus 79 grade. La 19 iunie, în regiunea stației „Sovetskaia” s-a înregistrat o temperatură și mai joasă — minus 81,2 grade. În condițiile unei temperaturi atât de coborîte ca în așezările „Vostok” și „Sovetskaia”, omul n-a locuit încă niciodată!

Zoologii expediției au făcut studii interesante asupra animalelor care trăiesc pe fișa îngustă a țărmlui. A fost studiat de asemenea sistemul de răspindire al păsărilor și animalelor, inclusiv a pinguinului Adela, a pinguinului antarctic și imperial, a albatrosului argintiu-cenușiu și gigant, a leopardului de mare și a diferitelor specii de focă. S-a constatat cu acest prilej că în unele zone ale Antarcticii numărul animalelor este neobișnuit de mare. În insula Haswell, pe un kilometru pătrat trăiesc aproximativ 20.000 de păsări diferite.

Date noi asupra vechiului continent Gondvana

Trei grupuri ale expediției sovietice antarctice maritime au

efectuat, pe bordul motonavelor „Obi” și „Lena”, cercetări oceanografice complexe pe o zonă uriașă. Ele au realizat peste 400 de stații hidrologice de mare adîncime. Pe tot parcursul, pe nave s-au făcut observații aerometeorologice, hidrologice, hidrochimice, biologice și geografice.

Pe baza fotografiilor aeriene făcute deasupra porțiunii de coastă aflată între 40 și 166 grade longitudine sudică, — ceea ce constituie aproximativ o treime din întregul litoral al Antarcticii, se întocmesc primele hărți exacte ale acestei regiuni. S-a alcătuit de asemenea harta geologică a sectoarelor care au fost dezgolite de vechiul de gheață.

Lucrările geomorfologice făcute în regiunea albiei oceanului au permis să se stabilească structura extrem de complexă a fundului. Cercetările efectuate de expedițiile sovietice au infirmat vechile păreri că fundul ar avea un relief neted sau ușor înălțat. Datele obținute dau temei să se vorbească cu mai multă certitudine despre vechiul continent Gondvana, care a unit cîndva Antarctica răsăriteană cu Africa și Australia de vest.

Colaborarea internațională a cercetătorilor

Expediția sovietică în Antarctica nu lucrează izolat. Ea a stabilit relații de colaborare cu expedițiile Statelor Unite ale Americii, Australiei, Franței și ale altor țări. Aceste expediții fac sistematic schimburi de opinii științifice, își comunică reciproc și confruntă rezultatele obținute de fiecare din ele, întreprin corespondență amicală. Între expedițiile U.R.S.S. și S.U.A. are loc, de doi ani, un schimb regulat de specialiști.

Raportul academicienului D. I. Șerbakov, care a prezentat pe larg toate aceste rezultate importante obținute de expedițiile sovietice complexe în Antarctica, a stîrnit un viu interes printre participanții la recenta sesiune a Academiei de Științe a U.R.S.S.

Matematician la 7 ani

Sonia Lerner nu are decît șapte ani. Cu toate acestea, cu trei ani în urmă, așa, pe neașteptate, a început să-i ajute fratelui mai mare să rezolve o problemă cu fracții. Faptul, firește, i-a uimit pe părinți, care, deși neîncrezători, au avut curînd prilejul să se convingă de remarcabilele însușiri matematice ale fiicei lor.

Am auzit vorbindu-se atîtea despre această matematiciană precoce, încît am vrut s-o cunosc personal. Și, iată-mă în vizită la familia Lerner unde am asistat la o primă demonstrație: rezolvarea unei probleme privind calcularea volumului unui acvariu. După cîteva minute, fetița ne dă răspunsul exact.

Sonia se descurcă bine și cu extragerea rădăcinii patrate, cu aflarea cîtelei ipoteuzei, ca și cu alte calcule matematice.

— O fi, poate, o însușire moștenită? — întreb eu.

— Nu prea cred, răspunde tatăl fetiței. E drept, lucrez în domeniul automaticii unde bineînțeles am de-a face cu cifrele, și totuși, în copilărie, n-am arătat înclinații deosebite spre științele exacte. Cît despre fiul meu, Vova, acesta este un adversar convins al matematicilor.

M-am interesat care este părerea specialiștilor despre acest caz cu totul aparte. A. I. Markusevici, vicepreședintele Academiei de Științe pedagogice a R.S.F.S.R., de pildă, consideră că fetița ar avea înclinații înăscute spre gîndirea abstractă. Dealtfel, istoria mai cunoaște astfel de cazuri. Cunoscutul matematician Gauss efectua calcule de la vîrsta de patru ani, pentru că la 16 ani să facă cîteva descoperiri deosebit de importante în domeniul matematicilor.

Copii „fenomen”, care să efectueze calcule rapide cu numere însumînd mai multe cifre pot fi întîlniți destul de des. Insușirea de a calcula cu repeziciune nu demonstrează însă neapărat reale calități matematice. De pildă, vestitul matematician francez Henri Poincaré, deși ajuns la o vîrstă înaintată, nu reușea să adune fără să greșească numere cu mai multe cifre.

Și acum, să vedem care este și părerea părinților.

Nimeni nu poate ști — mărturisește tatăl — dacă Sonia noastră va deveni sau nu matematiciană celebră. Deocamdată ne străduim s-o îndrumăm să se dezvolte multilateral. O îndemnăm să citească, să deseneze, să facă sport. Firește, îi stimulam și înclinația spre matematici, complicîndu-i treptat problemele, totuși evităm să facem caz de talentul ei. Nu de alta, dar ca s-o ferim de „înfumurare”.

V. Marianovski

Oleg Strijenov în rolul lui Afanasi Nikitin

CRONICA FILMULUI

„Călătorie peste trei mări” —

o coproducție sovieto-indiană

Cind două popoare mari, cu o bogată tradiție culturală se întâlnesc, cind oameni sinceri și talentați își dau frățește mina, nu se poate ca rodul colaborării lor să nu fie o operă emoționantă, pe măsura puterinelor sentimente ce-i animă. Prima coproducție cinematografică sovieto-indiană, „Călătorie peste trei mări”, exprimă în limbajul artei moderne străvechea năzuință spre cunoaștere și înțelegere a țărilor, îndepărtate ca așezare, concepții sau obiceiuri, dar atât de apropiate sufletește.

Cind primul rus — neguțatorul Afanasi Nikitin — a pus piciorul pe pământul Indiei, locuitorii l-au privit cu neîncredere, curiozitate. Fața-i albă ca palida lună, ochii albaștri ca valurile mării sfințite, — cum avea să-l descrie mai târziu pe frumosul european fermecătoarea dansatoare Laksmi. — portu-i semeț și ciudat, au sârnit interesul localnicilor. Dar n-au trecut decît cîțiva ani, și aceiași indieni ce se îngrămădeau atunci să vadă chipul străinului, îl petrec în cîntece și dansuri, ca pe unul de-ai lor.

Intre oamenii cinstiți de pretutindeni prietenia se încheagă pe viață, așa cum pe viață și-au legat sufletele rusul Nikitin cu cîntărețul hindus Sakaram.

Filmul reabilitează un adevăr istoric. În 1467, cu trei decenii înainte de ocolirea Capului Bunei Speranțe de către portughezul Vasco de Gama, neguțatorul rus Afanasi Nikitin a fost primul european care a pătruns pe țărmul Indiei. Filmul reabilitează și un adevăr omenesc. Cind într-o țară străină mergi cu gânduri curate, cu dorința cinstită de a cunoaște și a-ți apropia oamenii, localnicii se transformă din „sălbaticii însetați de sînge” — cum îi descriu cărțile unor aventuroși exploratori — în gazde blinde și primitoare. Privirea sinceră și îndrăzneală a tinărului rus, îndrăjește dar și cîștigă încrederea marelui vizir Mahmud. Cîștigă caldă simpatie a cîntărețului Sakaram, Dragostea nemărturisită a frumoasei Ciampa sau cea tumultuoasă exprimată a dansatoarei Laksmi.

Interpretul lui Afanasi Nikitin, actorul sovietic Oleg Strijenov, cunoscut de noi din filmele „Tăunul” sau „Al 41-lea”, împrumută vestitului călător chipul său nobil și frumos, expresia inteligentă și deschisă a ochilor pe care nu-i poți uita curînd.

Actualitatea filmului, a cărui acțiune se petrece cu cinci secole în urmă, e pregnantă datorită ideilor generoase ce animă și azi, ca și odinioară, două popoare mari și viteze. Dar și datorită jocului realist, atât de apropiat sensibilității moderne, a interpreților sovietici sau indieni. Strijenov sau Nargis, Prihviradj Kapoor sau Topciev, dau viață unor eroi care, chiar dacă se înclină — dînc, precum străbunii îndepărtați, au gestul sobru și nu grandilocvent, gîndul ager și nu închistat în străvechi prejudecăți.

O perfectă sudare artistică între cele două colective face ca această operă impresionantă să nu sufere de dezacorduri de stil de interpretare, de concepție regizorală sau minuire a aparatului. La scenariu au colaborat un rus și un indian: Maria Smirnova și Ahmad Abbas. Regia e semnată de Pronin și Abbas. Imaginea de Andrikanis și Singh. Muzica e de asemenea rezultatul unei colaborări de naționalități. Dar ce perfect se distinge fiecare specific artistic, încununînd o valoroasă piesă cinematografică! Nu o valoare de film „pasionant” de aventuri, deși călătoria lui Nikitin nu e lipsită de acestea. Nu o valoare oferită exclusiv de peisajul tulburător al unei țări cu palmieri, nisipuri întinse și cămile profilate pe ceru străniu, deși ecranul lat și culoarea ni le revarsă generos, în toată splendoarea lor. Ci valoarea adînc omenească, suflul larg al rusului de inimă și acțiune care se simte pretutindeni acasă pentru că e simplu și cald, dar nu poate sfîrși decît în adevărata sa casă, în care s-a născut, pentru, că pămîntul patriei e visul cel mai frumos al celui mai neastîmpărat călător.

Afanasi Nikitin revenit, se pleacă în gest pios să sărute pămîntul țării. Și moare sublim, în această sfințită atingere a aceluiași pămînt ce i-a dat viață.

Un sfîrșit de legendă, de erou popular, pentru care moartea nu e decît reîntoarcerea în sinul naturii, refacerea circuitului minunat al universului armonios. O filozofie optimistă, plină de sănătate morală, ca și țările care ne-au dăruit asemenea eroi.

Alice Mănoiu

La cinematograful

REPUBLICA

Călătorie peste trei mări

O coproducție sovieto-indiană
Film în culori, pe ecran lat
(CINEMASCOP)

OLEG STRIJENOV, NARGIS

rampa și ecranul

„Beriozka” japoneză

De cîțva timp „Beriozka”, cunoscutul ansamblu sovietic de cîntece și dansuri populare, are un tiz în îndepărtata Japonie. Firește, numele acesta n-a fost dat la întimplare corului care deține azi un loc de frunte în viața artistică a orașului Tokio. „Beriozka” japoneză și-a propus ca scop popularizarea cîntecelor rusești și sovietice.

Sediul corului este grădina doamnei Fukușima. Doamna Fukușima, soția unui reputat savant japonez, nu are numai meritul de a fi pus la dispoziția coriștilor amatori grădina ei micuță și atât de pitorească, ci este și una din inițiatoarele corului „Beriozka”.

Corul a fost creat de un grup de entuziaști care urmau cursurile de limba rusă organizate pe lângă Asociația de prietenie japo-sovietică. Colectivul său a crescut an de an, numărînd azi 140 de oameni. Coriștii — în majoritate tineri — sînt funcționari, muncitori, studenți.

Repertoriul corului este impresionant. El numără peste patruzeci de cîntece rusești, sovietice și japoneze. Cu aceste cîntece „Beriozka” se afirmă nu numai pe plan artistic, ci contribuie la educația muzicală în special a tineretului. Programul „Beriozka” combate muzica decadentă care se bucură de trecere în unele cercuri de tineri.

Alte amănunte: soliștii Kamio Haruko și Miahara cîntă „Troica” și „Ei, uhnem” ca niște ruși get-beget.

Artiștii gruzini în Italia

Ansamblul de dansuri populare al Gruziei a dat în Italia o serie de concerte care s-au bucurat de un succes imens. Iată ce a scris, cu acest prilej, criticul italian Alberto Iacovello.

În lumea noastră neliniștită, fără siguranța zilei de mîine, Ansamblul de dansuri populare al Gruziei a venit ca un sol al frumuseții și al prieteniei. În asta constă, după părerea mea, secretul succesului uriaș de care s-au bucurat dansatorii gruzini atît la Roma, cit și în alte orașe italiene.

croniciarul acestei gazete — am întîlnit un cunoscut om de artă italian care sub impresia celor văzute mi-a vorbit cu neliniște despre indiferența cu care este privită arta noastră populară. Fie că lecția pe care ne-au dat-o gruzinii, să contribuie la renașterea vechilor tradiții ale dansului italian.

După spectacolele superficiale pe care le-au prezentat în ultimii ani în Italia o serie de formații apusene, trînișii Gruziei au restabilit echilibrul artistic, au îndreptat din nou atenția și gîndurile publicului spre adevărata, înaltă artă populară.

Despre sentimentele pe care artiștii gruzini le-au trezit în sufletele spectatorilor vorbesc elocvent zărele de orientări politice diferite. Pînă și „Messagero” — oficiosul clerical de dreapta — a consacrat cîteva coloane ale cronicii sale culturale măiestriei dansatorilor gruzini, vorbind cu încîntare slab disimulată despre aceste spectacole neobișnuite.

„Plecînd de la teatru — scrie

Iată ce scrie, la rîndul său, cronicarul popularului ziar italian „Paese sera”: „Turneul ansamblului gruzin este unul dintre cele mai însemnate evenimente coregrafice ale ultimilor ani”.

„Înaltă măiestrie și tehnica impecabilă a grupului masculin al ansamblului, — scrie „Unita” — se află în permanentă întrecere cu uimitoarea, încîntătoare grație a femeilor”.

Noi, spectatorii italieni, le mulțumim din suflet artiștilor gruzini care ne-au dăruit clipe de neuitat.

IN CURIND

la cinematografele:

PATRIA
ecran lat (CINEMASCOP)

și
I. C. FRIMU

Balada din Viniculu

O producție în culori a Studioului „MOSFILM”

cu
BORIS ANDREEV

**CUNOScutUL BI-
BLOGRAF rus N.A. Ru-
bakin considera, la sfârși-
tul veacului trecut, ca un
fapt excepțional editarea
operei lui A. S. Pușkin
în 10—15 mii de exem-
plare. Astăzi, în Uni-
nea Sovietică operele lui
V. V. Maiakovski sint e-
ditate într-un tiraj de
peste 30 milioane de
exemplare. Aceasta în-
seamnă că fiecare fami-
lie sovietică are în bi-
blioteca personală o car-
te a marelui poet. În a-
nul 1956 tirajul operelor
literare publicate, a at-
tins 339 milioane de
exemplare.**

**EXPEDIȚIA ARHEO-
LOGICA a prof. S. Kise-
liov, care a făcut cerce-
tări anul trecut în regiu-
nea Irkutsk, a cu'es pro-
be ce înfirmă ipoteza
conform căreia nordul
Asiei Centrale nu a fost
locuit în vechime decît
de triburi nomade. Ora-
șele și castelele feudale,
datînd din Evul Mediu,
dovedesc că pe aceste
meleaguri a înflorit od-
nioară o bogată civiliza-
ție urbană.**

**CONFERINȚELE MU-
ZICALE sint foarte răs-
pîndite în Uniunea Sovie-
tică. Un centru de confe-
rințe muzicale a fost înfi-
ințat recent și în colhozul
„Kolekcionii trud”. Aici
colhoznicii sint inițiați în
tainele celor mai frumoa-
se opere ale compozito-
rilor ruși și străini, cla-
sici și moderni.**

**ILLARION FILIPPO-
VICI KONONENKO, di-
rectorul Institutului medi-
cal din Harkov, a prepa-
rat din venin de albine
lucrătoare un antibiotic
cunoscut sub numele de
„melissin”. Despre re-
zultatele tratării cu acest
nou preparat vorbesc
convîngător următoarele
cifre: din 830 de bol-
navi de hipertonie 290
și-au recăpătat tensiunea
normală. Cu „melissin”
se pot trata și bolnavii de
astmă bronhială, arterio-
scleroză, stenocardie, reu-
matism cronic și acut și
alte boli grele care în u-
nele cazuri mai sint con-
siderate incurabile.**

Podul „Barataşvilî” din oraşul Tbilisi.

Activitatea Casei prieteniei romîno-sovietice

Și în timpul verii, la Casa prieteniei romîno-sovietice din Capitală se desfășoară o intensă activitate. Frumoasa sală și grădina din strada Batiștei sint pline în fiecare seară. Ziinic, obișnuinții Casei prieteniei vin să petreacă aici cîteva ceasuri plăcute și instructive totodată, să asculte o conferință interesantă, să vizioneze un film sau un spectacol, să urmărească o audijie muzicală.

În cadrul programului de conferințe, președintele Tribunalului Suprem al R.P.R. Alexandru Voltinoviici a ținut prelegerea intitulată „Lăgarul socialist în frunte cu U.R.S.S. scut al păcii și securității popoarelor”. De mult succes s-a bucurat simpozionul „Știința și tehnica sovietică pe primul loc în lume” la care și-au adus contribuția savanții de frunte ai țării noastre, ca Horia Hulubei, Eugen Bădărău și Mihai Marinescu.

Programul Casei prieteniei romîno-sovietice pe săptămîna în curs aduce noi contribuții la cunoașterea realității sovietice în cele mai variate domenii și sub cele mai diferite forme. „Aspecte din teatrul sovietic” se intitulă conferința pe care o ține astăzi, vineri 4 iulie, profesorul universitar S. Altescu care a participat recent la conferința teatrologilor sovietici. Cu interes vor fi desigur primite și conferința cronicarului cinematografic Ecaterina Oproiu despre „Succesele cinematografiei sovietice peste hotare”, Impresiile de călătorie în Gruzia ale scriitorului Victor Kernbach, intitulate „Țara dintre zăpezii și portocali”, expunerea dr. I. Poenaru despre „Realizări sovietice în domeniul medicinei”, ca și prezentarea de către scriitorul Adrian Rogoz, în cadrul ciclului de manifestări pentru tineret, a noilor romane științifico-fantastice tipărite de editurile noastre.

În ansamblul celorlalte instituții culturale din Capitală, Casa prieteniei romîno-sovietice este un for de popularizare a științei și culturii socialiste, de cunoaștere și apropiere reciprocă între poporul nostru și popoarele Uniunii Sovietice.

Să vorbim despre DRAGOSTE

O scrisoare conținînd în-
trebările „ce este drago-
stea” și dacă „soldatul are
voie să iubească?” a de-
clanșat în ziarul „Krasnaia
zvezda” o discuție la care
au luat parte pînă acum
cîteva sute de ofițeri, os-
tași și elevi ai școlilor mi-
litare sovietice. Sub titlul
comun „Să vorbim despre
dragoste”, militarii aceștia
tineri și înflcărați găsesc
timp ca, între exercițiile
cazone, să discute cu serio-
zitatea și gravitatea carac-
teristică virstei despre iu-
bire și despre semnifica-
țiile ei profunde. Tema dis-
cuției pare a fi cu totul
străină de împrejurările ca-
zone ale viefii. Unor citi-
tori superficiali li s-ar pă-
rea că disputa aceasta este
un lucru nefiresc, iubirea
fîind în toate amănuntele
sale poetice și romantice,
numai de civilitate. Eroarea
este evidentă, neexistînd
nici o incompatibilitate în-
tre uniforma militară și
sentimentul de iubire care
turbură ritmia regulată a
inimii ce palpită sub tuni-
că. Ba dimpotrivă, îndrăz-
nesc să susțin că eroismul
este condiția majoră, pate-
lică, a adevăratei iubiri.
Îndrăznesc să mai susțin,
în continuare că, în toate
războaiele, iubirea a hrănit
mii de împlîri eroice de
pe tronturi. Katiușa, nu-
mele teribile arme-rachete
sovietice, nu este oare nu-
mele unei fete?

Ziarul „Krasnaia zvezda”
ne mai aduce un exemplu
de un patetism fără mar-
ginii. Citez exemplul așa
cum îl relatează ziarul, fără
înfloritură de stil, tele-
grafic, ca pe un comunicat
de front: „În primele zile
ale războiului, Maria Vasi-
lievna Okteabrskaja a pri-
mit de pe front vestea că
soțul ei a murit... O durere
nespusă i-a cuprins inima,
dar nu a doborît-o. Dimpo-
trivă, a întărit-o. Maria
Vasilievna și-a dăruit toate
economiiile pe care le făcu-
se, pentru construirea tan-
cului „Tovarășa de luptă”,
a învățat meseria de tan-
chist și a plecat pe front.

Ea s-a răzbuțat crunt pen-
tru rănile provocate de
dușman patriei întregi, pen-
tru moartea soțului ei. Vi-
tejia și bărbăția ei au fost
răsplătite. Okteabrskaja a
fost distinsă cu titlul de
Erou al Uniunii Sovietice.
Intr-una din lupte ea a că-
zut vitejește, dar tancul
„Tovarășa de luptă” a ajuns
pînă la Berlin”.

Am citit cu profund in-
teres și plin de curiozitate
scrisorile despre dragoste
publicate în „Krasnaia zvez-
da” care este un oficios
militar. Lucrul nu m-a sur-
prins și nici nu mi s-a pă-
rut a fi nefiresc. Îmi inchi-
pui că în buzunarul de
piept al tunicii kaki, fie-
care militar sovietic pă-
strează fotografia unei blan-
de Katiușe, ori a Verocikăi.
Seriozitatea cu care s-a
luat într-o dezbatere publi-
că problema iubirii, înalta
moralitate pe care partici-
panții au dovedit-o în misi-
vele lor înflăcărâte, purita-
tea de cristal a sentimente-
lor ce-i animă, toate la un
loc mi s-au părut a fi atri-
butele și caracteristicile
unei școli umaniste de o
rară frumusețe etică.

Cît de firesc și se pare
acuma, că „Povestea unui
om adevărat” a fost ea în-
săși o poveste adevărată,
petrecută aievea, cît de fi-
resc este romanul încă ne-
scris dar nu mai puțin ade-
vărat, al Mariei Vasilievna,
femeia care în urlașă și
clocotitoarea ei iubire și-a
botezat tancul „Tovarășa
de luptă”.

Îmi îngădui să închei în-
semnările de față tot cu un
citat din „Krasnaia zvez-
da”: „Fie ca fiecare militar
să aibă o asemenea prietenă
ca Maria Okteabrskaja, a
cărei dragoste a dus-o la
eroism”.

Urării acesteia li adaug
din tot sufletul adresa tin-
neretului din țara noastră,
militari, tineri muncitori și
studenți. În acest exemplu
patetic stă parcă forța și
elocința unei universități
întregi.

Petru Vintilă

PROBLEME TEORETICE ALE CONSTRUIRII COMUNISMULUI

(urmare din pag. 1-a)

relevarea unor deosebiri în conținutul social al celor două forme de proprietate ale întregului popor.

Așa cum se arată în raport calea transformării formei de stat de proprietate a întregului popor asupra mijloacelor de producție în forma comunistă de proprietate a întregului popor, se conturează încă de pe acum în lumina hotărîrilor P.C.U.S. cu privire la reorganizarea conducerii industriei și construcțiilor, la ridicarea rolului sindicatelor și a atragerii tot mai puternice a maselor largi de oameni ai muncii la conducerea producției. În legătură cu aceasta, raportul amintește de faptul că în prezent elaborarea planurilor începe în întreprinderi, că s-au creat noi posibilități însemnate de atragere a oamenilor muncii la conducerea producției și de manifestare a inițiativelor lor în alcătuirea planurilor, în mobilizarea rezervelor producției, în extinderea experienței înaintate. În acest fel, în procesul trecerii treptate de la socialism la comunism, participarea maselor de oameni ai muncii la conducerea economiei devine tot mai activă și mai profundă, în timp ce o serie de laturi ale activității obștești îndeplinite pînă în prezent de organele de stat sint preluate treptat de către sindicate și alte organizații de masă ale oamenilor muncii.

Se conturează totodată formele transformării proprietății cooperatist-colhoznice în proprietate comunistă. Forma comunistă de proprietate a întregului popor înseamnă dispariția deosebirilor între cele două forme de proprietate socială — de stat și cooperatist-colhoznice existente în socialism și deci a deosebirilor între clasa muncitoare și țărănime. Pentru transformarea proprietății cooperatist-colhoznice în proprietate comunistă, este necesar — se arată în

raport — ca aceasta să urmeze o anumită cale de socializare a producției, pentru a atinge în primul rînd nivelul realizat încă de pe acum de proprietatea socialistă de stat și apoi, în continuare, nivelul formei de proprietate a fazei superioare a comunismului. Baza obiectivă a acestui proces o constituie creșterea forțelor de producție ale producției colhoznice, dezvoltarea gospodăriei obștești a colhozurilor și creșterea formelor obștești de deservire a nevoilor personale ale colhoznicilor.

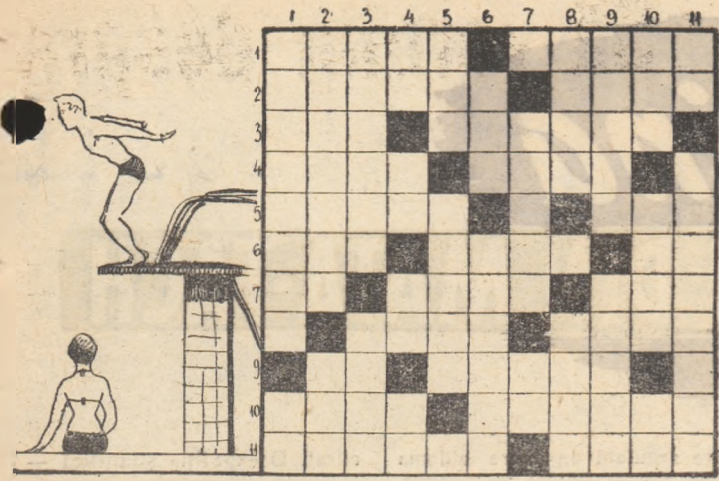
Un rol important în înlăptuirea acestor obiective îl au hotărîrile C.C. al P.C.U.S. din februarie 1958 cu privire la dezvoltarea continuă a orînduirii colhoznice și reorganizarea S.M.T.-urilor. Încă de pe acum se manifestă o serie de tendințe care marchează transformarea treptată a proprietății cooperatist-colhoznice în proprietate a întregului popor.

În continuare, raportul acad. K. V. Ostrovitianov se ocupă de problema relațiilor marfă-bani în perioada de trecere de la socialism la comunism. Raportul combate ideea enunțată de anumiți economiști, potrivit căreia schimbul de mărfuri este incompatibil cu perspectiva trecerii de la socialism la comunism. El aduce o serie de argumente foarte convingătoare care dovedesc că dialectica dezvoltării economiei socialiste constă în aceea că tocmai dezvoltarea pe toate căile a relațiilor marfă-bani în faza inițială a comunismului, adică în socialism, conduce la dispariția producției de mărfuri și a relațiilor marfă-bani în faza superioară a comunismului. În legătură cu aceasta, raportul subliniază că interesele rezolvării sarcinii economice fundamentale a Uniunii Sovietice și ale creării bazei materiale-tehnice a comunismului impun folosirea cît mai larg posibilă a acțiunii legii valorii. În același timp însă, raportorul ac-

centuează în mod deosebit faptul că creșterea rolului legii valorii și a categoriilor marfă-bani legate de această lege, nu înseamnă nicidecum renunțarea la planificarea centralizată a prețurilor, nu înseamnă transformarea legii valorii în regulator al repartiției mijloacelor de producție și a forței de muncă între diferite ramuri ale economiei naționale. Autorul raportului subliniază că asemenea idei care au o largă circulație în rîndurile economiștilor iugoslavi și ale unor economiști din alte țări, înseamnă de fapt dezlănțuirea stihiei, cu toate urmările ce decurg din aceasta, ele reprezentînd o revizuire a învățăturii marxist-leniniste cu privire la legile socialismului.

În continuare, raportul se ocupă de o altă problemă importantă a construcției comunismului și anume aceea a dispariției deosebirilor care există între munca fizică și cea intelectuală. În raport se subliniază tendințele care devin tot mai evidente cu privire la transformarea radicală a caracterului funcțiilor participanților la procesul de producție. Munca muncitorului se bazează tot mai mult pe cunoașterea bazelor tehnico-științifice ale profesiei, pe însușirea tot mai cuprinzătoare a științei și tehnicii.

Raportul acad. K. V. Ostrovitianov, ca și întreaga tematică a sesiunii științifice a Academiei de Științe a U.R.S.S., arată în mod convingător că, așa cum a arătat N. S. Hrușciov, problemele privind practica construcției comunismului sint nu numai probleme practice, ci și teoretice. Ele arată, în același timp, eforturile rodnice ale oamenilor de știință sovietici din domeniul științelor sociale de a elabora în creator problemele teoriei marxist-leniniste pe baza generalizării practice a construcției economice și culturale, în interesul realizării țelului mareț — constru-
irea societății comuniste.

ESTIVALA

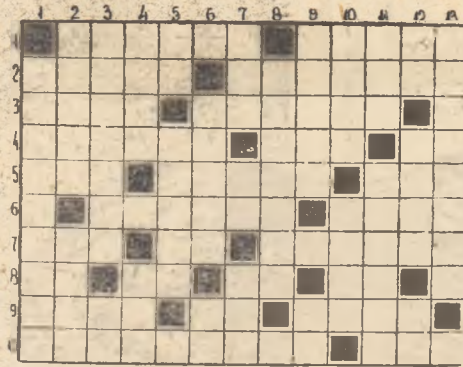
ORIZONTAL: 1) Cusurii găsesc că are pete — Un aspect de la strand prins cu creionul pe hirtie 2) Căldură la perlativ — Când apa nu te abie să intri în ea 3) Li place apa, dar nu fierbinte, căci altfel... se-nroșește! — Continent cu climă temperată 4) A viri o pană în lemn — Lacrimi în iarbă 5) Diminutiv de la Constantin — Linx 6) Uniunea internațională a Studenților — Hidos la bălășare — Incepul sfârșitului... 7) Insulă în Atlantic — Provoacă indispoziție amatorilor de strand (pl.) — Ai idee! 8) Ocolesc vorba — E potrivit după o baie bună 9) Centimetru — Evghenij la București 10) Piesă (de sezon) de Maikovski — Pete albe pe oglinda lacului 11) Refugiul orașenilor în toial verii — Titi s-a dat

peste cap pe trambulină și a căzut... în careu!

VERTICAL: 1) Acrobații pe trambulină — Barbu Ștefănescu 2) Un batracian a ieșit pe mal la soare și... se face auzit — Privesc în depărtări 3) Dosit — Căpetenie în pustiu 4) Măsură japoneză — Spetează — Petre Vasilescu — Riu în Franța 5) Vara la Cannes — Cuptor 6) Metal — Circular 7) Legume de sezon — Jumătate de gură! 8) Viteaz — Conducător 9) Nu-i pun pe toți la un loc — Poezie cu formă fixă 10) Romancier portughez (m. 1900) — Limbă îngustă de pământ care unește două continente — Patria istoricului Mezeray 11) Pronume — Soarele a plecat la culcare.

COREGRAFIE

ORIZONTAL: 1) Balet de Iarulin. — Prima balerină a Teatrului de Operă și Balet din București. 2) Baletul compozitorului Tilde Urseanu. — Creatorul baletelor „Fintina din Baccisarai”, „Prizonierul din Caucaz” și „Flăcările Parisului” 3) ...Haciaturian. — „...in vale” primul balet național bulear-mongol al compozitorului sovietic Serghei Reanzov. 4) Cu mișcări unduioase zbură în virtul picioarelor pe luciul scenei — In acest loc — Particula condițională 5) Oraș în Somalia italiană — Vultur — Oficiul Național de Turism 6) Sp. ia cu var — Erete 7) Nume feminin — Alexandru — Căitor 8) Nota trompetei — Liniște vă rog, începe spectacolul! — Corpul diplomatic — Cămașă 9) Hidos, ca vrăjitorul din „Lacul lebedelor” — Tai... eroina din baletul „Macul Roșu”. — A compus muzica baletului „Giselle”. 10) Orașul de reședință al Teatrului Academic „S. M. Kirov”

lacului 9) Prima pasageră în cosmos — Adrian 10) Teritoriu în Maroc — Iau viața 11) Cea — Originar din Oltenia 12)

Ilya Ehrenburg — Riu în Italia — ...Li cen, eroul din baletul „Macul Roșu” 13) Introducere muzicală la un balet.

ȘAH ■ ȘAH ■ ȘAH

Soluția problemei nr. 11
(L. Loșinski)

Nc6 2. Te6 și 3. D: e5 mat (2 Cf7 3. f6 mat); 1. ...Nd5 2. Cc5 + D: e5 3. D: e5 mat; 1. ...Cb7 2. D: g4 + Re3 3. C: e4 mat.

În poziția diagramei Alb: Rh1, Dg3, Tf6, Nb8, Nh7, Cb6, Cc1, Pp. e2, f5. Negru: Re4, De7, Na8, Ng1, Cb5, Cd8, Pp. c4, d4, e5, g4, g5, h3. Mat în 3 mutări singura mutare care permite obținerea matului este 1. Cel-d3! amenințând 2.Tf7 și 3.f6 mat (2...Cd6 3. Ce5 mat). Acum pot surveni următoarele variante: 1. ...Nb7 2. Td6 și 3. Ce5 mat (2... Ce6 3. D: e5 mat); 1. ...

U.R.S.S. are prima șansă în campionatul mondial universitar

La 4 iulie începe la Varna una dintre cele mai interesante competiții organizate de către Federația internațională de șah. Este vorba despre campionatul mondial studentesc, în cadrul caruia se întâlnesc tinerele speranțe ale șahului din toate țările lumii.

Unii dintre tinerii jucători care vor lupta la Varna sînt deja nume cunoscute în arena internațională a șahului; alții iau parte pentru prima oară la o competiție atât de mare. Din mijlocul lor se vor ridica cu siguranță, așa cum a demonstrat experiența trecutului, viitorii maeștri și mari maeștri. E cazul lui Boris Spasski, a lui Oskar Panno, a lui William Lombardy.

Fără îndoială, prima șansă în concurs o are puternica formație a Uniunii Sovietice, în fruntea căreia se află chiar campionul mondial Mihail Tal, student al universității din Riga.

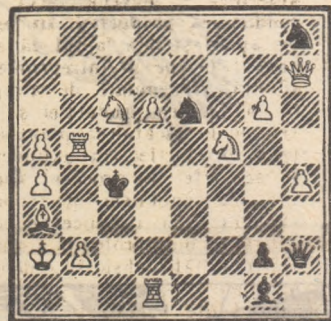
Și alte țări prezintă însă echipe foarte puternice. De exemplu Iugoslavia cu marii maeștri Matanovic și Ivkov, Bulgaria cu Minev, Pidevski, Bobekov, Kolarov (aproape echipa olimpică!). O șansă foarte bună la un bun clasament are și echipa țării noastre, care cuprinde cîțiva tineri jucători de valoare: Günsberger, Mititelu, Drimer, Ghișescu, I. Szabo și Pavlov.

Intrecerea studenților de la Varna promite să fie interesantă și fără îndoială va da loc unei dispute aprige, plină de avînt tineresc, care va fi urmărită cu pasiune de către amatorii de șah din toate colțurile lumii.

Problema nr. 13

V. Kolesnikov
(Stalino, U.R.S.S.)

Participă la concursul anual al revistei „Schach” din R. D. Germană.

Mat în 2 mutări

(Alb: Ra2, Dh7, Tb5, Td1, Na3, Cc6, Cf5, Pp. a4, a5, b2, d6, g6, h4. Negru: Rc4, Dh2, Ng1, Ce6, Ch8, Pg2)

FILATELIE ■ FILATELIE

În cadrul manifestărilor festive desfășurate în cinstea revoluției socialiste sovietice, baltice, la Riga s-a deschis prima expoziție filatelică din R.S.S. Letonă.

Correspondența expedită de la ghișeul postal al expoziției, a fost prevăzută cu ștampila expoziției, înfățișînd profilul cetății din Riga.

Pentru francare au fost folosite emisiuni recente, precum și

vestile care ne vin din Cipru în trează interesul tuturor pentru lupta dîră pe care poporul cipriot o duce pentru eliberarea sa.

Măi puțin cunoscut este însă faptul că lupta de eliberare a poporului cipriot a determinat, în 1955, apariția unei emisiuni postale care, prin caracterul ei aparte, poate fi socotită ca unică în filatelie.

La 28 iulie 1954, în parlamentul britanic a fost prezentat un raport în problema Ciprului, net contrar aspirațiilor și voinței poporului cipriot. Raportul a sîrînit un adevărat val de indignare și în Grecia. Ca semn de protest, poșta elină a emis o serie de mărci pe care este reprodus un extras din raport. Textul, care cuprinde circa 780 cuvinte, este înfățișat pe marcă cu foarte mare încredere și precizie, pînd fi citit cu lupa. O parte din valoarele seriei reproduc textul original în limba engleză, altele redau traducerea lui în limba franceză, iar o valoare, în limba greacă.

Aci intervine elementul caracteristic al acestei emisiuni, care concretizează protestul unui popor: în centrul mărcii, zvrîlîtă din plin și energic asupra textului, o pată mare de cerneală!

Cu greu s-ar fi putut găsi un mijloc mai eocvent, mai izbitor

de exprimare grafică a unui protest.

Federația internațională de filatelie, organism care grupează asociațiile filatelice din mai toate țările, a luat recent atitudine hotărîtă împotriva mărcilor cu suprataxe pe care un mare număr de state continuă să le emită sub pretextele cele mai surle.

Toate aceste emisiuni n-au nici o justificare postală, singurul lor scop fiind de a supune pe filateliști la plata unor impozite deghizate, pentru care poșta nu prestează nici un contraserviciu. Aceste impozite nu se apăsă, la granițele țării emittente, ci, lovesc și pe filateliștii din alte țări.

Pentru a frîna abuzurile de acest fel, Federația internațională de filatelie a hotărît ca măr-

cile a căror suprataxă depășește 50 la sută din valoarea de francoare să fie considerate ca neavînd justificare postală și ca atare să nu fie admise în nici o expoziție filatelică patronată de vreuna din asociațiile filatelice afiliate la Federație.

La expoziția filatelică București 1958, care se deschide la 12 iulie a.c. în palatul Poștelor, vor fi expuse, între alte exponate, și interesante colecții specializate de mărci rusești. Sînt așteptate cu un viu interes o colecție de mare specializare asupra varietăților din emisiunile postale sovietice, precum și o colecție din mărcile postale locale ale fostelor Zemstve.

Numeroase emisiuni de acest fel formează un obiect interesant de studiu și un vast domeniu de colecționare.

una dintre mărcile emise cu prilejul celei de a patruzecoa aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie și a cărei subiect este închinat R.S.S. Letone.

Ghișeul expoziției a folosit pentru obliterarea corespondenței și o ștampilă postală specială.

In concediu

LIBRET DE ECONOMII

nu uitați LIBRETUL CEC

Incheind la ADAS ASIGURĂRI DE VIATĂ realizati:

- prevedere pentru voi și familiile voastre
- economie
- și
- participați la tragerile lunare de amortizare

UMOR

(PRE)ISTORIA SE REPETA

— Ce vrei să faci cu pielea asta în dungii? Nu se mai poartă. Găsește-mi una în carouci.

— Julieta, ai îmbrăcat paltonul de-a-ndoaselea.
— Da' de unde, dragă, tu l-ai îmbrăcat cu susul în jos!

Asociație neplăcută de idei...

Duel.

Taina PESTERII DIN MATA-TACH

În cursul ultimilor treizeci de ani Pamirul a fost explorat de un mare număr de expediții care au alcătuit o hartă precisă. Dar ca și odinioară, această țară a visului îi atrage și astăzi pe exploratori și alpinști. Iar poveștile și legendele ei, care au străbătut pînă la noi, sînt la fel de atrăgătoare acum, ca și cu cîteva zeci de ani în urmă.

Una din ele arată că o mare armată chineză a trebuit să petreacă iarna — sînt 300 ani de atunci — pe malurile lacului Rangkul, din regiunea răsăriteană a Pamirului. În poalele muntelui Kalak Taș. Zăpada căzuse atît de imbelșugat încît căii nu mai puteau găsi nici un fel de hrană și, unul cîte unul, începură să piară. Înțelegînd că sfîrșitul li-i aproape, războinicii hotărîră — spre a-și salva aurul și bunurile — să le îngroape într-o peșteră ce se deschidea deasupra taberei lor în perețele verticalei al muntelui. Spintecară în bucăți cadavrele cailor și, cu ajutorul bucăților de carne puse să înghețe pe piatra acestui parapet, au construit un soi de scară cu ajutorul căreia au putut ajunge pînă la peșteră, punîndu-și acolo, la adăpost, bogățiile. Apoi, au murit și soldații de foamă și frig.

Kirghizii au încercat de multe ori să ajungă la această prătă. Se povestește că, acum cincizeci de ani, un kirghiz bogat și-a ucis toate vițele lui și, folosindu-se de oerul ternii, și-a durat, și el, din hălcile de carne, o scară. S-a urcat pînă la gura peșterii dar, cuprins de spaimă din pricina zgomotelor înfricoșătoare ce-i aungeau la urechi, se prăvăli jos și muri.

În luptă cu vulturii

Acum cîțiva ani, un alpinist din Odesa, inginerul Blesciunov, a încercat, cel dintîi, să pătrundă în peșteră. N-a izbutit. În schimb, a făcut, nu departe de acest loc, într-o cavernă, o serie de descoperiri arheologice avînd oarecare legături cu epoca legendei. Doi ani mai tîrziu, un mare grup de alpinști din Asia Centrală a pornit să cucerească peștera încercînd să pătrundă în ea prin două părți — de sus, și de jos. Încercarea s-a terminat fără rezultat — ultimii 20 de metri ai suprafeței concave și alunecoase neputînd fi străbătuți. Iar pe de-asupra, alpinștii au trebuit să lupte împotriva unor vulturi uriași, cu capul alb, care-și aveau cuiburile în peșteră.

În 1957, un grup de alpinști din Moscova, sub conducerea academicianului Tamm și a Elenei Kazakova, maestră a sportului, candidată în științe, s-a îndreptat spre lacul Rangkul cu scopul de a pătrunde în „peștera comorii”, așezată cam la mijlocul muntelui, la o distanță de 220 m. de virful muntelui și de 180 de metri de la poalele lui. Gura peșterii, ca o adîncitură, are o înălțime de aproximativ 5 metri și o lățime variînd între 15 și 18 metri. Partea inferioară a deschiderii este barată de o îngrămă-

dire regulată de pietre aidoma unui zid — ridicat, se spune, de mina omului.

Încercarea făcută prin partea de jos dădu greș. Au început atunci pregătirile în vederea pătrunderii în peșteră prin partea de sus. Cu arma în mînă ca să sperie vulturii, B. Sliapcev se prinse cel dintîi de frînghie urmat, la distanță de un metru, de A. Ivkin. Amîndoi aveau pe cap o cască specială de protecție împotriva vulturilor.

S-a ivit, însă, o nouă greutate; din cauza stîncilor ce se înșiruiau pe panta de scoborire, alpinștii, care țineau frînghia nu mai puteau să-i vadă pe Sliapcev și Ivkin. Cel dintîi avea o frînghie de capron la capătul căreia era un cîrlig pe care trebuia să-l arunce și să-l fixeze de stînci ca să se mențină de-a lungul parapetului. N-a izbutit, însă, să fixeze cîrligul în nici un loc din jurul peșterii, intrarea ei aflîndu-se, cum am mai spus, într-o adîncitură foarte pronunțată. Sliapcev ceru atunci să fie coborît pînă la zidul din piatră îngrămădite alături exact sub gura peșterii.

După puțin timp, alpinștii izbutiră să se mențină la baza acestei „zidării”. Nu le mai rămînea să urce decît 10 metri în susul parapetului — dar acest drum doar de zece metri trecea printr-o porțiune de pămînt extrem de instabilă, care se fărâmița. Era de temut, în fiecare clipă, o prăbușire care i-ar fi îngropat pe cei doi oameni. Pe de altă parte, nu exista nici lateral un drum practicabil. Și încercarea de a cuceri „peștera comorii”, dădu, din nou, greș.

După aceste eșecuri, au încercat să seosească, din toate colțurile țării, prouneri și sfaturi. Din nefericire, cele mai multe din mijloacele recomandate nu intrau în arsenalul unor alpinști.

Peștera nu mai ascunde nici o faună

Anul acesta, misterul peșterii de la Mata-Tach a fost des-

cifrat. O expediție științifică — alcătuită din alpinști încercați, oameni de știință de la Universitatea din Leningrad, de la Institutul politehnic din acest oraș și de la alte școli superioare — a plecat în Pamir și a izbutit să pătrundă în peșteră.

Iată ce a povestit Andrei Gromov, maestru al sportului, profesor la Universitatea din Leningrad și conducătorul expediției.

— Grupul nostru a sosit în împrejurimile peșterii la începutul lui aprilie. Imediat, am luat măsurile necesare. Condițiile erau, într-adevăr, anevoioase. Parapetul vertical nu ne îngăduia să ne apropiem de gura peșterii. Atunci am luat hotărîrea de a pătrunde prin partea de jos. Zile întregi tovarășii noștri au bătut din metru în metru de teren, cîrlige de fier. Alții au escaladat muntele pe versantul lui sudic și au coborît în fața peșterii un cablu subțire de metal, luînd în tot acest timp cu vulturii.

Către sfîrșitul lui aprilie, maestrul sportului Valentin Iakuskin, Victor Potapov, Vladimir Sitaritski și alții au început ascensiunea de-a lungul parapetului vertical și absolut neted, ceea ce însemna o mare greutate pentru noi. Numai cincisprezece metri ne mai despărteau de țintă. Alpinștii au înfipt în stîncă cîrlige spectacole și — în sfîrșit — au pus piciorul în „Peștera de aur”.

Cercetarea efectuată de noi a dat următoarele rezultate: peștera este foarte largă dar puțin adîncă. Explorările făcute n-au dus la descoperirea nici unei comori. Peștera este goală... Ouă de vulturi și fișii de stofă pe jumătate putrezită — fără îndotăală aduse aici de vulturi — sînt singurele bogății.

Înainte de a părăsi peștera, alpinștii au înălțat aici steagul roșu.

Misterul peșterii de la Mata-Tach a fost astfel dezlegat.

D. Tomapoiski

In concediu nu uitati!

6+2 NUMERE EXTRASE DIN URNA

PromoEXPRES

noi criterii de premiere

2 EXTRAGERI DE NUMERE

12 categorii de premii

Z X A C B I III V VII

PREMIU MARI

1000000

LOTO

centrul